جملہ حقوق بحق مصنف محفوظ ہیں

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

لو انزلنا ھذا القرآن علی جبل لرأیتہ خاشعا متصدعا من خشیۃ اللہ

اوحینا الیک روحاً ... ما کنت تدری ما الکتب

ہم وحی کی آپ کی طرف ہمارے حکم سے قرآن کو روح کہا اس وجہ سے کہ قرآن دلوں کو زندہ کرتا ہے جیسے جسم روح سے زندگی پاتا ہے آپ پہلے سے
نہیں جانتے تھے کہ قرآن کیا چیز ہے

ولا الایمان ولکن جعلنٰہ نوراً نھدی بہ
یا ایمان کی طرف بلانے کا آپ نہیں جانتے تھے اور لیکن ہم نے کر دیا ایمان یا کتاب کو روشنی کہ اس کے ذریعے ہم ہدایت دیتے ہیں

سنہ ۱۳۹۰ ہجری

تفسیر قرآن جان اسلام نور ایمان

منظوم بزبان پنجابی

از قلم

فقیر محمد اسمٰعیل ولد میاں رحمت علی سگ دربار حلوائیہ ساکن کنڈ واقع ...
تحصیل بھمبر ضلع میرپور (علاقہ آزاد جموں و کشمیر)

حسب فرمائش

مولانا مولوی حضرت نبی بخش حلوائی حنفی نقشبندی مجددی قادری لاہوری

مرحوم و مغفور قدس اللہ سرہ العزیز

۱۰ جمادی الثانی ... مطابق ۱۹ ذوالقعدہ ... (اختتام)

مطبوعہ ... پرنٹنگ پریس گجرات

ہدیہ فی جلد ... روپے

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

حمد تبارک تعالےٰ جل شانہٗ

حمد ہزاراں اتے کروڑاں اوس ذات الٰہی
احد احمدؐ عالی نازیں میم اندر اسراراں
لاشریک خداوند عالم ازل ابد دا والی
عاجز بندہ صفت اوہدی تھیں کیویں کجھ سنائے
ذات تبارک پاک منزہ لاشریک گرامی
نہیں کسے تھیں جمیاں مولا تاں اوس جنیا کائی
جا نا جنیا خالق مالک رازق بے پرواہی
قادر قدرت غالب حاضر ظاہر ذات خدائی
قلب زبان اتے یا مولا سنجھ میراں توں آوے
ہر نقصوں ہر عیب قصوروں بے قصور کہائے
سچے وعدہ وعید تمامی مالک امر نواہی
نور بہار سدا انواری پاک بزرگی والا
سبھ تھیں اوّل ذات تبارک پیٹے اندر آئی
جے ایہہ نور محمد احمد ناہ ظہوری کردا
ختم رسالت کرنے والا ہے حبیب ربانی
سبھ زبان بے وڈے بہروں لاتعداد حضوری،
کی مجال ثناء اوہدی تھیں ذرہ آکھ سناں
وڈے وڈے حکمت والے افلاطون سیانے
کئیں لقمان ہوئے وچ عالم کر کر گئے وا تانیاں

پاک قرآن انعام بزرگی احمد دی وڈیائی
پردہ رکھیوس عاماں کولوں واحد ذات غفاراں
الف اللہ تے میم محمدؐ سچے یار وصالی
بہتا شان عظیم تبارک پاکی نور سدھاوے
باقی پاکی دا اوہ مالک صاحب راج مدامی،
اوّل آخر ظاہر باطن سب اوسے دی شاہی
نہیں مثال اوہدی دا کوئی بے مثال کہائی
حجتے تنگ مکان عدد حد ول بے محتاج سدھائی
تاں امید اوہدا آکھیاں لول قلم بیان بناوے
نہ حد طول عرض دی شکلوں وزنوں بجھ رکھائے
جھوٹھ خلاف نہیں کجھ رخنا لبے پرواہ الٰہی
اک چمکاروں حضرت موسیٰ ہوش بھلاون حالا
تاں پھر نور اپنے وا خلقیا ذات خدائی
کوئی پیر نہ پیدا ہوندی لولاک لما امر دا
رب العالم ذات مبارک اکرم اعظم پایاں
حمد ربانی لکھ نہ سکن سب کر اوہدا لے اوڑی
آدم جن ملائک سبھے بھاویں زور لگاون
کنہ اوہدی تھیں عاجز سبھے جے لکھ عقلوں لائے
واحدت سمندر دریا دے اندر چھپیا لا دکھائیاں

باہر مولی نہ وڈے مرشد کے خاک رلے ہو فانی
پر جو ملی حضوری بندے دوست یار حقانی

قبراں اندر کرن تصرف دیون فیض جہانے
ذات تبارک اوہناں اوپر اپنے فضل دکھائے
شکر خداوند پیدا کیتوس امت وچہ رسولی،
اللہ ذات تبارک تعالیٰ ورجیہ لامکانی
اکناں نوں رب پاک بنا کے لامقام دکھاوے
اکناں تے رنگ رنگے ہوئے صفتاں اندر پاکے
اکناں تائیں کامل کیتا ہوئے پاک حضوری
نا رب عورت پتر دھیاں ناہ اوہ باپ کہائے
شکر خوجاں رکھیوس تائیں اس در ہیچ تمامی
خوف رجا رضا صبر تے ورتے یکڑا انساناں
رکھے عبادت کسے ریاضت کسے تحمل اقبالی
ست منزل دی منزل اندر کر مولا رکھوالی تو
جہڑا لفظ قبول نہ تھیندا اوہ وچہ قلم نہ ہووے
یا مولا یا مرشد نوری ایسہ منزل اقبالی
پاک محمد سرور عالم عالم علم لدنی
اپنے پاک حبیب طفیلوں کھول اودے دی چاتی
حضرت نبی بخش علوانی ابو طالب کس وردا
کل جہان بنائے مولا سر دی سمجھ رکھاوے
موت حیاتی جتھے کسے دی نہ رکھیوس اقبالوں
ڈر ڈر وقت گزار پیارے رب ستار قہاری
بھیک منگاوے بادشاہاں تھیں تخت رکھے سر کھاریاں
دیکھ ملائک مراد ہوے وچہ کھڑے قیام سجاں
نہیں معبود مگر اک واحد اوہ محبوب کہاوے

چلدے شمع محمدی اوپر ہو سچے پروانے
سرور ختم رسالت پاروں وچ بہت خوش ہاوے
پھیر ایمان اسلام انہاموں اہل سنت مقبولی،
فضلاں باجھوں برخورداراں جیہیں نہ ہوے جانی
اکناں دے عقائد اندر شیطان ڈیرے لاوے
اکناں نوں وچہ کفر جہالت دے نعمت لا کے
اکناں ظلم یزید کھاوے ورتگ شیطان قصوری
پاک منزہ ذات تبارک واحد احد صد ہاوے
رودن بہتا ہسن تھوڑا لازم شکر تہانی
حمد سپاس خداوند والا بن جلدی پروانہ
فضل اوہدے بن میں عاجز دا نائیں تلاو خیالی
قلب زبان حوالے تیرے توں صاحب اقبالی
جو منظور قبولی والا اِن قطار دکھاوے
رحمت سرور دا اک بادر کر منظور وصالی تو
محمد اسمٰعیل بچارا اندر لوٹے سنی
جام صراحی بھر بھر بخشو اہل سنت اتفاقی
تیرے شان اکرام اوہ جیہڑے میں اک عاجز بردا
پتھر دے وچہ پیڑا رہندا روزی روز لیجائے
جوں نزار انگاراں اندر واقف ہر ہر حالوں
ہے ستار غفار کمال جانے خلقت ساری
بے پرواہ محتاج تمامی بے محتاج گواہیاں
قعدے اندر اتے رکوع وچہ اگے پیش معبوداں
بندہ اتے رسول پیارا سر سردار سدھاوے

کل نبیاں ولیاں سر کردا تابع قوسین رفیقوں
پاک قرآن انعام مکمل سچے حق صدیقوں

اک نطفے ناپاکی آہوں کیتا فضل وکھایا
بندے اپنے خاص بنا کے وچہ خلقت دے پائے
جو تعظیموں منکر ہویا کیوں شیطان بنایا
پاک محمد سردر کاراں سبھے بھیج دکھائے
شکر ہزاراں بھید حمد ولی یاد خداوند باری
پاک قرآن انعام خزانہ تیک قیامت جاری
سبھناں نبیاں اگے رسولاں ایہہ اقرار لکھائے
زندہ کر کے موت لیاویں پھیر حشر دے جیہناں
لَیْسَ کَمِثْلِہٖ شَیْءٌ صاف قرآن بتاوے
فضل رباں نے خلقت کاراں کن لے امر و تقدیرا
رحمت سندی عاماں اور پیوند جنہاں نے توڑے
کافر مومن بدعتی شرکی ہر دا رازق سائیں
حمد خداوند لکھن کارن شاخاں قلم بنائے
پت ورقتاں سطح زمینوں کاغذ وانگ سنواریں
مَتھ بناوے اللہ مالک ہر دے لاتعداداں
بس میاں کر حمد ہمیشہ اندر قلب زبانے
پھر رفیق محمد والے جو اصحاب حضوری
عالم عامل شامل رکھیں قاری نص وڈیائیں
غوث اعظم نوں اعظم جانی وچہ ولیاں ہاتیالی

اشرف کر مخلوق اپنی تھیں عشق پیار پھرایا
ملکاں کولوں سبقت ہے کے سجدے کیوں کرائے
سچی گل جے سمجھے کوئی تاں ایہہ راز دکھایا
امت اسدی امتاں اندر عالی درجے پائے
جنے پاک محمد تے انہیں نسبت واری
کر منسوخ دتے سبھ دفتر جدا آئی اس واری
واہ مولا وچہ محمد تیری دے نشاناں لبھے پاسے
یکھاں عماں سندا لمبی عادل عدل امتاں
وخاتم النبیین بیا نزل نبی نہ پچھے آئے
رحمت برکت پاک نبی تھیں نزول ہوویں ڈھیرا
اوہناں کاراں نیک دعائیں کا پیغمبر چھوڑے
ایسے طرح محمد سرور ہر لبھی بحر عطائیں
بحر سمندر پانی سبھے وچہ سیاہی پائے
آدم جن ملائک ہر تھے منشی مشکل گزاریں
ذرہ جتنی صفت نہ آوے جے لکھ ہون امداداں
نعت محمد بول شتابی جو حبیب رباں نے
تابعین اماماں سندی سے سید استطوری
رب سچے دے وعدے سچے جھوٹھ گلوں کرائیں
حلوائی دے ور دربار ول فیض دیوے رب آلی

نعت رسول مقبول رسالت مآب محمد مصطفٰے احمد مجتبٰے محبوب کبریا
فخر الانبیاء سید المرسلین خاتم النبییّن صلے اللہ علیہ وسلم یارسول اللہ

وضو زباں حمد دے خاطرے گلاب عطر ادراکاں | نعت محمد لکھن کارن قلم پھڑی مشتاقاں نو

جس دی نعت ہمیش گزاراں فلک سلام طوافاں
کل قرآن مجید خدائی اُسدی نعت گواہوں
وچہ درگاہ خداوندوالی سُنے حبیب پیارا
حامی روزِ حشر دا ہو یا صدر نشین حضوری
جبرائیل غلام اُسدا ہووے ڈھولے رکھ غلامی،
عطر گلاب اتے کستوری لے کر نعت اولا دیں
تاں بھی لائق ہو ندا نا ہیں ایہہ قلمے دا کانا ں
چاہے سندی پکری کنگھی دو دیں لعل کھو لے
دنیا اندر ظاہر ہو یا جس دم نبی حقانی
کفر چبارے تھر تھر کنبے کسر اکسر دکھائی
پاک قرآن اوہدے دی برکت ایڈی سوہلی اتبانی
سب تھیں اول پیدا ہو یا اندر قطب لکایا
نبی تمامی ایس مرادوں ہوندے رہے سوالی
حوراں ملک غلام سدھائے خدمت گار رسولی
حسن بازار اوہدے سے یوسف نفر غلام سدھائے
پاک محمد نور مجسم وچہ معراج پہنچایا
خضر الیاس غلامی دلوں نے رکھن حب جمالی
دوزخ جنت گل معمولی رستے دو دیں جاری
جیہڑے نقش قدم تے چلے جنت گئے تمامی
اک اشارے تھیں دو ٹکڑا کیتا شکر نے قمر آسمانی
سید خیر بشیر دے مالک ہر تھیں سبقت پائی
لا و الیل بیان نوں صاف بیان اشارے
رب دے بعد محبوب خدائی پر تر اکرم اعلیٰ

ایڈا اکرام بزرگی اندر رکھے باصرافاں
لیادا ان انعام حضوروں سندیاں نوں درگاہوں
نے یٰسین مزمل اندر حال بیان اشکارا
نے شفاعت اُس نوں لائق ظاہر باطن نوری
نے یتیم یتیماں دے سر رکھے ہتھ بدامی
وس صاحب سرور حبیبوں مدح بیان اٹھا دیا
نعت او ہدی علی نہ کوئی سکھیں صاحب افسانا ں
زندہ ناں نبی دی شفقت دیکھی والیاں پالے
معبود سے منت گرے سر بھونے بجھی اگ شیطانی
پاک محمد سرور عالم جد تشریف لیانی
توریت زبور انجیل صحیفے جھک دتے رب والی
واحدت ذات تبارک گرد نبی طواف کرایا
اُمت وچہ حبیب محمد تیج اسدا توں والی
آدم توبہ منظوری اُس نامون مقبولی
اک چمکار او ہدے انوارو ں پیڑے لکھ ہزارے
جبرائیل امین اُتھا ہیں نہیں پرواز کرایا
تدھے راز فقر دے ماہر مجلس اقر دکھائی
عاقل محمد دوزخ اندر نقش قدم اسراری
بدبختاں بھولاں کارن جنت ملک بدامی
عرش مجید تے کرسی لوح بھی اسدے نور لیو چانی
ذات تبارک سدے اُپر بت درود پہنچانی
پاک محمد تے لگا نہیں مراتب سارے
پاک قرآن کتاب مبارک ہے او والون والا

اوہ بھی اکرم اوہ بھی بہتر جو کجھ ساتھ لیاندا
محمد اسماعیل گدائی نعت مبارک چاندا

یا رسول حبیب خدا دے صدقہ بحر توحید دوں
لکھوں آکھ بیان شانانی یار اصحاب رسولوں

عاجز بندہ دریا پایا پُر کر دیہہ امیدوں
آل شہید تے حرماں پاکاں ہن سبھے قبولوں

دربیان مناقب چہار یار رضی اللہ تعالےٰ عنہم وآئمہ اطہار

چارے یار حبیب خدا دے چار چشمے نوری،
جیویں سر اعضا بندے دا سالم سر جانی
بکھاں بناں اوہ نہیں سجاکھا منڈا مجہول خالی،
گنگا آکھن بناں زباناں لنگڑا لنگ کیا ئیاں
ایسے طرح ایہہ یار اصحابی اپنی اپنی جائی
ابوبکر صدیق رفیقوں تن من وار پیارے
یار عثمان نبی سرور دے آیت آیت جوڑی،
کاں چار رفار عمل شاہ علی مرداں نوں،
پردہ پوش بہادر لئے علی علیؓ جوان پیارا
تکھر وار صدیقؓ پیارے لئے مراتب عالی
علم محمدی دیں بنیاداں ابوبکر فرماندے
چھت عثمان اصحاب لہاوے اوس محل مکانوں
لازم ہویا امت سرور چارے حق سنواوے
ایس مکان حضوری اندر تے شیر گزاری
حسن حسین شہید بزرگوں سکھ لے قدر ایمانی
اہل البیت اصحاب مہاجر ہور انصار گرامی
مجتہدین ابرار رسولوں سبق آموز کسا دیں
سید پیراں دے واہ واہ شان مراتب پائی

اکیتوں اک مراتب اندر کھل بہار حضوری
تیویں نور مراتب والے پا دے اہل صفائی
کناں دی شنوائی باجھوں ڈورا اوہ سوالی
عقل عقائد بن اسلاموں ہویا حیواناں آپیاں
بڑی شان اکرام بزرگی بے حد وافر پائی
عمر بہادر عدل انصافوں لئے مراتب بھالے
جھنڈے تریہہ عمل کر کے کفر جہالت توڑی
شیر خدائی بحر صفائی روشن نور عرفانوں
کاں چار عثمانؓ اصحابی جانے عالم سارا
سر دے تے سن عمرؓ بہادر چارے حق کمالی،
عمرؓ بہادر شکل دیاراں تہیں مکان سجاندے
نے دروازہ علی بہادر تا چمکارا ایمانوں،
زرایاں عقائد تائیں حب نبی تقیں تارے
چارے مل حسنین انواروں تن من اپنے واری
ہور معصوم صدیق حضوری محکم بحر عرفانی نو
تابعین اتباع اماموں سکھ لے دل غلامی
نہیں محمد دین اسلامی ہر دم ادب سجا دیں،
ہور غلام غازی اسدی جاک سالے دی شاہی

پیر فقیر امیر حضوری عالم نعت کلاموں،
دلیاں دا کر ادب ہمیشہ پاسیں فیض تماموں

خصلتاں پاکاں سبقت پائی راضی رب کرایا
حضرت پاک نبی دی بیٹی اُلہہ پاک حضوری
مدح مبارک ول شتابی ہے گھوڑا لاثانی نُو
ایس صدی دا غوث خدا پاک اسدی اولاد ول نُو
محمد اسماعیل سویرے اہو منگے دعائیں ،

ماں خدیجہ عائشہ مائی سے اسلام پھیلایا
فقر خزانہ نور ایمانی کامل پیر قصوری
یارب آل اولاد دا اونہاں تھیں کرشمے غوث جہانی
تاں تفسیر مکمل ہووے سبھناں دی امداد ول نُو
پار لگاوے خیری مہری اللہ مالک سائیں ،

در مدح پیر و مرشد غلام ابوبکر صدیق قدس اللہ سرہ العزیز قصوری رحمۃ اللہ علیہ اتے حضرت نبی بخش حلوائی رحمۃ اللہ علیہ تے حضرت پیر جماعت علی شاہ علی پوری عزنی داتا قدس اللہ سرہ العزیز

تاں غلامی غوث جیلانی کامل پیر قصوری ،
قادری حنفی سالک صوفی زاہد عاقل عالم
سید پاک حضوری داتا صاحب بحر توحیدی
کرے غریب نوازی ہر دم خلق عظیم پیارا
ولی النبی عارف سچا ہے فیض ہمیشہ جاری
کرن ہدایت گمراہاں نوں راہ شریعت پاندے
صوفی نور ہدایت رحمت اس دی حسن کلامی
تہہ قصور سکونت آہا ہے مقبول خدائی
یارب ایس گھرانے اُتے رحمت مینہ برسائیں ،
بعد جماعت علی حضوری غوثی پیر پیارا
علی پوری ایہہ عربی داتا سید پاک حضوری
ایہہ بھی داتا گنج عرفانی بحر توحید وگاندا ،
ہر دکھیے دا ایہہ کہاوے پیر پیراں دا جانی
غوث زمانے اپنے اندر کیہہ بیان سناواں
روشن نور بہار ہمیشہ لاثانی دل جانی
ہر اک ملک اندر اس جلوہ لاندے لاٹ توحیدی
نانک حلوائی در پہ آیا خالی پرتے نائیں

پُشت صدیق اکبر ڈھوروں قطب سر باطن نوری
ذاتی اسم وظیفہ ہر دم نقش نبی دل سالم ،
مداس دا گنج فیض سخاوت رتبہ عین شہیدی
کاں حیار منظوری والا صاحب شان ودلایا ،
چارے طرفے فیض وساون جانے خلقت ساری
وچ حقیقت اتے طریقت قدم ہمیشہ چاندے
بحر توحید وگان والا کروے ولی سلامی ،
فنا فی الرسول درود وظیفہ باطن نور صفائی
حنفی راہ ہدایت اندر آل اولاد چلائیں ،
اسدے بحر سخاوت وچوں جگ مستانہ سارا
نبی بخش تے بخشش کیتوس تدھ پائی منظوری
تیک قیامت ماہ منور فیض بہار جگاندا ،
جانی نوں قربانی کرکے لقب پایا لاثانی ،
ایہہ عرفان جگت دا جلوہ ماہ جبین بولاوائی
عالم صوفی زاہد عابد جان کرن قربانی
محمد اسمٰعیل بیچارا رکھے آس اسیدی
اسدے بحر سخاوت وچوں جلوہ سر سر تھائیں

پیر جلوانی نے ہتھ اندر ہتھ عاجز دا جیلانی
علی پوری تے یار قصوری ایہہ طالب منظوری
انشاء اللہ مدد کرسن جتھے مشکل آنی
پیر جیلانی پیر پیراں دا مشکل حل نیاسی
اگوں آکھیں پیر پیراں دی مدح بیان سنائیے
یا جلوانی یا جلوانی بہتاں کرل بیٹھ جاؤ

اسدے راہ ہدایت والے دو دیں فیض پچھانی
محمد اسمعیل ہمیشہ تہہ نقیں کریں نہ دوری
پیر جلوانی دی امداداں کرسی پار الہٰی
سرور تخیم نبوت یاروں بیڑا پار لگاسی
جہڑے شمس ہدایت اندر دلی سلامی سارے
عاجز ایس غلام اپنے نوں قدماں نال لگاؤ

مدح جناب پیر پیراں غوث اعظم جیلانی نور عرفانی بحر حقانی نور نورانی شان ایمانی گنج ربانی قدس اللہ سرہ العزیز

وضو ساز نیاز پیراں دی رکھ دے اسمٰعیلا
جیلا بہت بار نہ کوے لے کر تعظیم شہانی
روشن راج سراج حقانی جلوہ راز نمایانی
آن نرالی شان جلالی ولیاں دے سر شاہی
قدمیں سیس پیراں دے رکھیں مشکل وقت اوکھیلے
انشاء اللہ غوث اعظم دا خوب ہوسی ایلا
اک مرید نوں لا امداداں نام جنت رلوا یا
پیر گھڑاواں پیر پیراں دیاں کیتی خستہ حالی
رو دے گئے درگاہ الہیوں پیراں قطب ربانی
بھر دیں پر سیس ولی میری میراں ستانی
جس نے مدد مشکل کارن دلوں دلیل گزاری ہو
ہر مشکل دا حل شتابی پیر پیراں دا ناداں
آپ دی ذات صفات جلالی رتبہ لا مکانی
ایسے کارن قدم جیلانی جد تک ولی نہ پاوے
یا رسول محمد سرور تیرا اسمٰعیل نورانی ہو

انشاء اللہ مدد کرسی توں بھی کر کجھ حیلا
پاک مطہر نور منور انور ماہ جیلانی
داتا بحر سخی سبھ ملکیں غوث حضور رحمانی
در اسدے سبھ لکھ غلاموں کر شے عذر نہ کائی
شیئاً للہ فرماون کارن جیبا زبان ہلاویں
جنگل چور مرید اوہناں دے کھا بیٹھے سن پالا
اسے ویلے مدد کارن تو پہنچ شتابی آیا
شیخ صنعاں ہویا مطالب تک اسدی اقبالی
چور گیا گھر چوری کارن در تے غوث دوا سے
تکے روح فرشتے سبھ تو طالب شاہ صفائی
آکھ جیکارو ل پہلے آکے میراں کیتی یاری
جو مرید اوہدے در والا گنج سخاوت پاوں
وچ معراج محمد تائیں کاندھے رکھیا جانی
ورثہ فقر ولایت والا مولا پاک اٹکاوے
جلوانی بھی طالب تیرا تحفت جگ جیلانی

محمد اسمٰعیل عاجز دی کا مندے قدم ٹکاؤ تاں ایہہ پندھ درازی منزل پوری کر دکھلاؤ
شوق بیان میرے دی خواہش پوری کر دکھلاویں پیر جیلانی در ایسانی مدد سیلا بناویں
یاغوث یاغوث یاغوث یاغوث جیلانی محمد اسمٰعیل بیچارا منگے شعر بیان روانی
قلم میرے ہتھ پیر حلوائی تاں تیرے اپڑائے مدد گار حضوری شاہاں کر ہر وقت سنبھالے
ہر منزل دے ٹھوکن والا نام میراں دا کافی توبہ کر کر وچہ درگاہے منگ حضوروں معافی
آدم واتگ ہونے گی مدد رب قبول بنائی پر میراں دی نام تویزوں باطن نظر دکھاسی
سن نے طالب فقر حضوری میراں گنج حضوری حلوائی ایہہ جیہڑ بنادے نالے پیر قصوری
گئے جو درگاہ اہدی لے قبراں اوپر جھاڑے چڑیاں جو ودر جاون والیاں بار نوہاں پھیر مارے
اُسدیاں نور کراماتاں تک کے زندہ ہوا ایمان قبروں سد العرفی بچاری طالب حیرے بیان
بس کر اسمٰعیل ایتھائیں ذکر میراں دا کرنا سب عنوان بیاناں والے درا سیدے توں پڑھناں
کرسی مدد الشئی اللہ کارن پیر جیلوانی ہم لو الہم پیا الہ طالب یار شیدائی
مدد کرسی کار آسانی کارن غوث جیلانی جیکے کوئی ایہدا داں منگے تنہیں یار روحانی
جیویں تخت سلیمان اگے لایا ولی حضوری ایہو ایہہ تفسیر عقائد کر گئی میراں پوری

بیان تعارف قرآن کے قاریاں کا اور وچ اترنے یعنی نازل ہونے کلام پاک کے

پاک کلام کتاب مبارک اسم قرآن شریف ازلوں لوح محفوظ اُتے رب لکھیا تور تعریف
قدرت قلم ربانی اسنوں دتا منصب عالی عربی وچہ زبان پیاری کارن نبی کمالی
پھر جدوں حبیب خدائی سی تشریف لیایا ایہہ کلام خداوند عالم چاہا نزول کرایا
ویہہ اتے ست ماہ رمضانوں شروع پہنچا ایتلے یار حبیب آپنے دی طرفے جبرائیل پہنچائے
بیت الاحسان مقام ہے اندر رب نازل فرمایا آیت آیت موقعہ بلکے دی وکیل لیایا
ستاں قرأتاں اندر سرور ایہہ انعام سکھائی تریہیاں سالاں اندر سالم دتا پہنچ النبی
پاک محمد دے اصحاباں کیتا حفظ زبانی دوست یاراں اُسدیاں اوپر ہوئے فضل ربانی
پھیر عثمان خلافت اندر حصے ترتیب بنائے عاشق یار محبت نبی نے بہت احسان کمائے
قاری ست پڑھا سکھائے وندے شہر گھرائیں جنت جاہ اونہاں رب بخشیدی بخش عطائیں

آیوں مولا نے محافظ آپیں قرآن عظیموں
مولا رحیم رحیمی یاروں رحمت مینہ برساوے
امام جنہاں نوں شہر دتے جا مقرر کیتے
قالون ورش دو راوی جہڑے انہاں نال لگائے
ابن کثیر مقرر ہوئے مکے شہر مقیمی،
ابو عمرو جیہ بصرے بھیجے کارن درس حضوری
ابن عامر نوں شام ولایت دتا بھیج عثمانے
دوری سوسی راوی دوویں نال عمر بھر اہی
عاصم حمزہ کوفے اندر دیندے درس قرآنی
ہور کسائی پاک پیارے کوفے اندر ہوئے
ایہہ سبھے ہین مجاہد دینی جنہاں دین پھیلایا
کجھ استاذے عاصم والے سے قرات جاری
ایہہ قرآن کتاب مبارک بھید عظمت والی
خوب سنبھال رکھو اس تائیں مومن مرد بھراؤ
پڑھن پڑھاناں فرض اساڈوں تقریراں تحریراں
وانگ حلوائی درس انہاں دا جاری سدا جہانے

جو اس نال پیار کماسی چھپسی ظلم رحیموں،
ست منزل اس منزل اندر سب اسلام سکھاوے
رحمت پاک محمد یاروں جام توحید دا پیتے
فضلوں نیک طریقے اوہنے علم قدم ٹکائے
بزی قنبل دو راوی اس دے دائم یار قدیمی،
پاک قرآن تعلیم سکھاون پاون درجے نوری
امام عاصم نوں کوفے اندر راوی نال سیانے
ابن ذکوان ہشام جو دوویں عامر رنگ بھلائی
ابو بکر تے حفص جو راوی گوہر دریا سانی
ہر دل لکھے درجات الٰہی دین تعلیم کھلوئے
تحریراں تقریراں اندر پاک قرآن سنایا
امام اعظم شاگرد انہاں دا جانے خلقت ساری
شوقوں پڑھے واہ قاری پاوے منصب عالی
بیلیو جیہڑا کرے محبت پڑھ پڑھ درجے پاوے،
بخشے شاعر نے گئے منصب چھوڑ تفسیراں
ایہہ دلیل سبیل جہانگیری میرے یار لگائے

بیان کرسی نام حضرت امام اعظم رحمتہ اللہ علیہ اور ان کا تعارف،

پنج صحابہ پاک نبی تھیں ایہہ تربیت پائی
زید بن ثابت پاک صحابی ایہہ تعلیم سکھائی
ابی بن کعب نبی تھیں پڑھیا تے نال دھیانے
عثمان ابن عفان بہادر لیا درس حضوری
پھیر زر بن حبیش بہادر سکھے حرف قرآنی
امام اعظم نے عاصم پاسوں پاک تعلیم سنبھالی

دکھو کھڑا انہاں دے ناؤں حسن قبول میرے بھائی
عبداللہ بن مسعود پیارے پھیر سعادت پائی
علی بن ابو طالب شاہ مرداں سکھے قول رلائے
پھیر عبداللہ بن سلمی سے پائی منظوری
عاصم نے بھرا دیناں پاسوں پڑھیا نال بھلائی
ایہہ استاد جہان پیارے دا منسج کمائی،

پاک نبی دی امت اندر روشن چن جیسا لی
کل عالم دا رہبر ہادی سبھ منظوری والا
کرسی صدر نشینی والی امام اعظم نے پائی
ایہہ امام اساؤ اپنیر فیض بہلا ر نرالی
عابد زاہد عارف خالق سبھنے سی مرد حقانی
خلوت اتے ریاضت اندر بے نظیر نظیر ولی
اک دن راہ اتے ٹرے جاون کن آواز ایہہ پائی
اٹھیں پچھے رات تمامی گوشہ بیٹھ گزاری
شرم وچ پھیر اللہ پاسوں تدھے جاگ بنائی
سب دنیا اس طرف جھکائی آپ خداوند باری
چند اصحاب نبی دیاں تائیں ڈٹھا نیک حضوری
السلام علیک یا سید المرسلین جد دن فرمایا
علیکم السلام یا امام المسلمین پیارے
دو ہزار درہم دی تھیلی اک دن تدھ پہنچائی
پتر نوں فرماون لگا کامل مرد یگانہ
وا اللقا جد روح میرے دی جاسی ہوتیاری
واہ سبحان اللہ جو رب دے بندے نیک پیارے
سبھناں تھیں امام حنیفہ سبقت پا گیا عالی
شافعی حنبل مالک کولوں پا گیا درجہ اتاں
یا امام اعظم تو اعظم پایا لقب حضوروں

جلوہ شان امام مقدس شمس شریعت عالی
وچہ کچہری پاک محمد سرور دم بیٹھے پالا
ملت ہویا کل زمانے روشن نور صفائی
محمد اسمٰعیل بیچارا ورد رکھے اسوالی
مجاہدہ اتے مشاہدہ اندر کول تہاں داثانی
راتیں جاگ عبادت خلقت نیر سٹ تقدیر ولی
ساری رات عبادت اندر کرے قیام روانی
جہڑی صفت موصوف نہ رکھے آکھے خلقت ساری
اس تھیں پچھے ایہہ سعادت پا گیا مرد الٰہی
فقہ، حدیث، قرآن اصولوں کامل نور ساری
پاک بزرگ امام اعظم دی ہے، سدا منظوری
پاک نبی دی تیرے وچ ولیت جواب ایہہ آیا
تیرے کرم سخاوت لوں نقش کھنڈاون ہارے
امیر المومنین پیاندوں پاس امام صفائی
رکھ دینا امانت کر کے ایہہ سبھے نذرانہ
ایہہ امانت پھیر دینا نہ نوں دنیا سالم ساری
ہوش طمع نفسانی کولوں کر دے سدا کنارے
تیک قیامت روشن زندہ شمع ہدایت والی
قسمت لیکھ نصیب ستارہ پیاں جاگ پرانا
محمد اسمٰعیل بیچارا طالب پیر قصوروں

مناجات

کھول دلے دی گنڈ شتابی دیویں درس پیارے
توں صاحب منظور پیارے سبھے مقبول خدائی

ظاہر باطن نور مقدس دسو مطلب سارے
چالی سال طہارت خفتوں فجر ادا بنائی

اپنی عمر تمام پیارے اندر درس گزاری — لئہ فی اللہ میں عاجز دی کریو مدد گاری
پیر جلوائی نالی وسیلہ در پر کھڑا سوالی — پاک نبی دی حرمت یاروں دیہہ اک جام زلالی
اک گھٹ جیویں رومی تائیں شاہ شمس پکڑایا — تیویں بخشش کریں حضوروں عاجز در تے آیا
دیہہ اک جام صراحی وچوں جاوے مرض تمامی — یاواں درس تیرا سر ویلے ٹِکا پا غلامی
نظراں اندر رکھ محبوباں حرمت پاک شہیداں — محمد اسمٰعیل سوالی خالی نہیں امیداں
بنے امید تیرے در والی کر منظور پیارے — پاپ گناہ نہ تکیں میرے تکیں شوق اولادے
تکیں رحم رحیمی اپنی چھیڑیں پاپ نہ میرے — سخی سخاوت در پر آیا فیض ہمیشہ تیرے
علی ہوری جو عربی داتا اوہ وسیلہ میرا — پیر قصوری شاہاں حضوری یار قدیمی تیرا
انہاں بخشش کرکے کر اک نظر حضوروں — آم احمد کریم بخشش بھی تدھ بھیجی حضوروں کو
سدا تصرف کر کے رکھیا اندر نظر بٹھائے — محمد اسمٰعیل عاجز نوں کول تساڈے لائے
اسنوں کر و شاگرد محبوباں اپنے درس بٹھاؤ — رحمت سخی سخاوت یاروں رحمت مینہ برساؤ
میرے نال ایہو ہین وسیلے پیر بابا پیر جلوائی — کر منظور حضور شہاں تے بندہ ایہہ گدائی
بندہ خیر عنایت کر کے کر دے بخشش عالی — تیک قیامت سے امامت داتا سخی کمالی

بیان فضائل قرآن مجید کتاب مقدس

ایہہ قرآن کتاب مقدس اوچے درجے والی نوں — امت پاک محمدؐ اوپر رب دی بخشش عالی
جو کوئی دلوں پیارا جانے تا لے عمل کماوے — درجے رب بلند بنا کے جنت وچ پہنچاوے
سبھ عبادتاں نالوں افضل پڑھناں آپ پڑھاناں — اٹک اٹک کے پڑھنا چہرہ اتے پیار تساں نال
قبر حشر تے نزع میزانوں مددگار پیارے — نوری ملک غلامی اندر حاضر خدمت سارے
قاری پاک قرآن مجیدوں اوچیاں شاناں والا — دوزخ اگ عذاب تمامی دور کرے حق تعالےٰ
ترمذی اندر حضرت عائشہ اس دی شان سناون — روشن نور منور انور اک اک حرف دکھاون
جو کوئی خوش الحان آوازوں پڑھ کے عمل کماوے — اللہ پاک اس بندے اوپر چا انعام دکھاوے
مائی باپ اوہدے نوں مولا دیوے درجے عالی — خلعت دے جنت دے وچوں کر دا اوہ کمالی
قبر اوہدی دے اندر مولا نقش نگار بناوے — چاروں طرف ملائک نوری بیچ طواف کراوے

منکر تے نکیر جوابوں جواب آسانی پاوے ،
وقت نزع دے کامل شکلوں کلمہ آن سکھاوے
پاک قرآن امام مقدس جس نے یار بنایا !
علم قرآن فقہ دے تائیں اشرف رب بنایا
آدم تائیں نام سکھائے دتا علم پیارا
دے فضیلت علمے پاروں سجدہ رب کرایا ،
پیغمبر نوں ہے فضیلت جیہڑا کر وچ لوکائی ،
مال اتے ہے سبقت اسنوں نال دلیل اشارے
علم خرچ کرن دے اندر ہور ترقی پاوے ،
کارن مال محافظ چاہیے علم محافظ تیرا ، ،
مرنے بعد ہووے ایہہ دولت ہرگز نال نہ جاوے
قبر حشر تک نال ہمیشہ مددگار سدھاوے
علم عالم دی شان مراتب بہت بلند بنائی
بھانویں سفر مسافت کٹکے حاصل کریں ضروری
خبیث طیب اندر بہت فرق محبوب پیارے
دوزخ جنت وکھو وکھرے جاتن اہل صفائی
روشنی اتے اندھیرے اندر کریں تمیز خیالاں نوں
اہل سنت نوں لازم ہویا علم قرآن پھیلاوے
مالی بدنی کوشش کر کے حاصل کرے ضروری
پڑھ توں مومن نال دھیانے ایہہ قرآن الٰہی
جگہ صفا طہارت پاروں بہتاں ادب کمائیں ،
کر مسواک اعوذ بیانوں پڑھ بسم اللہ قاری
کنڈ پچھے نہ رکھیں ہولے بے ادبی ہے دینی
ایہہ قرآنی ورق بوسیدہ دفن کریں اسجائی
ادب لحاظ کمال بناویں تاں کجھ ورثہ پاویں

آپ قرآن مجید پیارا کل جواب سناوے
نفی اثبات ذکر دے اندر قلب زبان چلاوے
دنیا عقبیٰ اندر اسانوں رب پیار رکھایا ،
اسے علم بزرگی پاروں رب نے حکم سنایا
لکھاں تائیں آکھ سنایا خالق سبھے آشکارا
سجدے دے انکاری تائیں شیطان نام دھرایا
اوہویں عالم عامل تائیں رب بخشی وڈیائی ،
ایہہ وراثت نبیاں ولیاں اوہ فرعون پیارے
مال خرچ کر ویکھ بھراوا گھاٹا کھاندا جاوے
دینی علم کمال وراثت صاف عقائد ڈیرا ،
علم تیری امداداں اندر مشکل حل بناوے
مال بخیل وبال ہمیشہ سدا عذاب لیاوے
ورثہ ایہہ ایمانداراں اندر جن توں اہل صفائی
بے علم تے عالم تائیں فرق زیادہ دوری ،
انھے تے سجاکھے اندر جیں وکھوں بھارے
سردی گرمی فرق زیادہ جانے کل لوکائی ، ،
نفس عقل دوہن فریقاں وکھو وکھری چالاں
اسدے ڈوڈن کارن بہتا زور تمام لگاوے
تاریب اسنوں دے سعادت جیہڑا کریں خصوصی
ہے شفا اساڈے کارن رحمت نور صفائی
ایس کلام کتاب مقدس راضی ہووے سائیں
اوچی جگہ سنبھال آخر تے پاک نعمت بھاری
گیاں ادب تیرے تھیں ہوون سبھے کم لعنتی
پچھے کنڈ نہ کریں جاون دا خطرہ ہووے نہ کائی ،
بے ادبی تھیں راز فقر دے سمجھو وند کھلویں

گندی مجلس اندر جا کے کھول قرآن نہ کائی ،
جھوٹ گواہیاں دیون کارن چھیں کلام خدائی
مال فساد جیہوں توں ہرگز نائیں مان اگیرے
دولت دنیا کارن ظالم جا قرآن اٹھا دیں نُو
ایہہ کلام مراتب والی جو سرور اقبالاں نُو
اسدا قدر جنہوں نہ سمجھیں یا توں سمجھ عثماناں نُو
ایہہ کلام تینوں آج سستی تدھ نے نظری آوے
جے اوہ ہیبت نال زمانہ تکیں غور صفاواں
ایس علم دا عالم ہو کے پھر جو درد رچا وے
سچا ایس پاک کلام خدا دا کردا حکمت قاری
دنیا قدم اوسدے وچ آ کے سفت اقلیم کھنگاری
نفس سوار اوہدے پر ہویا عقل گواہ اٹکائی ،
پاک قرآن اوپر بہتر رکھیں باقی ہور کتاباں
منہ قبلے ول کر کے قاری عنبر عطر لگائیں ،
حقہ چھک کریں مسواکاں کر لیں بعد طعاموں ،
بحر عنایت اندر جا کے غسل بدن ولائیں
نے مجبوری ہوگ کلامی پڑھ آعوذ دو بارا
با ترتیب سمجھ نے مطلب چھیڑی راگ ادائی
جامے چنگے پاک معطر سوز دلے وچ جانے
گھلا چھوڑ نہ جاویں کدھرے نا کچھ خش کلامی
چم اکھاں نے رکھیں جھڑ سے پاون نور بینائی
آیت پاک کلام قرآنوں جو کوئی ورد بنائے
دوزخ دے در بند ہو جاون واہ سبحان خدایا
مصحف چیز موش دے کارن ہے نعمت بھاری
ختم کریں دے وقت خداوند تھیں مالک آ سمائی

دو دو پیسے لالچ جیتے آیت وچ نہ بھائی
مطلب اسدا جا پچھانے سمجھیں نال صفائی
ایہہ بے ادبی کفر لیا وے مشرک کرے گنہیرے
اپنے راہیوں مٹے کر کے کافر بن دا جاویں
ادب ہمیشہ لازم تینوں کر کر غور سنبھالاں
یاروں پچھ لے عمر صدیقوں یا بے علی جواناں نُو
کر لیا بیٹھے جہاں کراے جلی یاد وکھاوے
نال اج قدر قرآن مجیدوں معلم کریں آواں
جاں بے ادبی اس تھیں ہوئی تا پیا وچ کھلے
قسم خدا دی نال زراں دی فکر جیلا تدا ساری
پر افسوس عقاند اسدی کجل ہوس تھیں ماندی ،
نال آج روزی کھاون کارن دسے قرآن گواہی
سب تھیں درجہ افضل اکمل سر دم کریں آداباں
پیار جیہی کوئی چیز نہ سے دی ہرگز منہ نہ پائیں
سکھیں آداب قرآن پڑھن لئی یا سوں یاراں نالوں
پڑھنے وقت کلام نہ کرنا فکر خیالی دور ہٹائیں
بسمل نال ہو لاویں اوتھے جاں انعام ایہہ بھارا
وقت اوباسی اٹک کھلونا آوے نور صفائی ،
ایس شمع دے اوپر عاشق ہو آدم پیغام نے
ایہہ مبارک برکت رحمت جم صبح تے شامی
برکت جھیں غش کدورت دور زباناں جائی
اٹھے در بہشت دے اس لئی رب کھلا وے
قاری پاک قرآن عظیموں جیدور حسبہ پایا
دس نیکی اک حرفوں ملدی دھووے عیب بیماری
پیدا ہون فرشتے نالے رحمت نال ربانی

اُس قاری لئی کرن دعائیں منگن درد روحانی
بدیاں کولوں رب ہٹاوے سدھا راہ وکھائے
اوہ منافق مثل بخیلاں جو رہیا وچہ وڑیا
اٹھسی کٹھی حشر میداناں مارے حالی خواری ،

ظلم فساد شر شیطانوں رکھے رب ایمانی
کھوٹی نیت گند خیالوں درجہ سچا نہ آوے
پڑھ کے پاک کلام بھلا نہ ہوت عذابیں پڑیا
محمد اسماعیل ایہہ نعمت رکھیں سدا پیاری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع کرتا ہوں میں ساتھ نام اللہ بخشش کرنے والے مہربان کے شروع اللہ کے نام سے جو بڑا مہربان نہایت رحم والا ہے۔

بیان خدا تعالیٰ جلشانہٗ کے نام مبارک سے میں یہ کام شروع کرتا ہوں کیونکہ وہ بخشنے والا مہربان ہے

پڑھ بسم اللہ شروع بیاناں فضل ہووے رحمانی
بخشش رحم اوہدے دیاں گلاں فرحد حسابوں
کامل مہر محبت والا مالک حشر میدانے
نام خدا دا پڑھ زباناں نیت نیک ارادہ
ذاتی نام اللہ اس اندر عظمت برکت بھاری
توبہ سورت اول اسنوں نہیں نازل فرمایا
اسدی برکت عظمت جہڑی جلوہ روپ قرآنی
رحمٰن ہے اندر دنیا اندر رازق ذات خدائی
اللہ اتے رحمٰن رحیموں لبھے ایہہ بڑی پروئی
عاشق کاراں نے خواتہ پڑھ کے خوشی مناوے
اعوذ باللہ من الشیطٰن الرجیم الآیاں
نیکی اندر جاون کاراں طاقت نہیں اسانوں
وچہ پناہ خدا دی آ کے دور ہیا تعصب جاری

انشاء اللہ تور نگاوے بخشے بحر عرفانی ،
شر شیطاناں ملے خلاصی بخشے ملے احسانوں
بخشش دنیا عقبیٰ اندر کاراں سر انسانے
فتح ملے گی ہر میدانے حسن تونوں نور شہزادہ
ہر سورت دے شروع بیانوں پہلاں رب اتاری
پوری کیتی رب مولا روشن شان سجایا
شان اندر شان بزرگی بسمل نور ایمانی
ہے رحیم قیامت اندر کاراں اہل صفائی
تختے نام مبارک نوری عاشق دی دل جوئی
ظالم زور شیطانے والا قوت تمام ہو جاوے
جا ہر جاں خداوند عالم وچہ پناہ بٹھایاں ،
بدیاں کولوں بچن محالی لگا خوف زیانوں
اسدا پڑھنا لازم بھیا رحمت رب گزاری

وچ تفسیر یوسف دی بندہ ایہہ بیان سناوے | پڑھ لے اوس جلد دے اندر فیض فقر دا آوے

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ٥

پناہ لیتا ہوں ساتھ اللہ کے شیطان راندے گئے سے شیطانی پھندوں سے بچنے کے لئے
خدا کی پناہ لیتا ہوں،

بیان منگ چاہتا ہوں سچے معبود اور مالک کل سے فریبی شیطان کے وسوسہ سے جو کہ جنت کے باغوں اور آسمانوں سے نکالا گیا ہے۔

منگاں اس معبود اپنے تھیں جو مالک ہرجائی | نافرماں فریبی شیطاناں اس تھیں آن بچائی
برے خیال جو دل دے اندر پاوے کر کر حیلے | جس توں نفساں اپنیاں کولوں دتا داغ جلیلے
باغ بہار جنت تھیں نالے دتا کڈھ اسماناں | بے تعظیمی آدم پاروں خالی رہیا ایمانوں
وچ درگاہ خداوند والی آدم عرض گذاری کر | ہاں پناہ تیری وچ آیا یا ستار غفاری
رب سچا لعین فریبوں سچے مالک سائیں | برے ارادے دل وچ پاوے آپے توں بچائیں
جس نوں دتا اندر خدایا اپنے باغ جنتاں | دتا کڈھ اسماناں وچوں بے تعظیمی راہوں
آپنے مولا کر رکھوائی دشمن مکر شیطانی | توں مالک میں بندہ تیرا توں لائق سلطانی
بسم اللہ جو نام مبارک ذاتی وصف کمائی | لائق خاص عبادت مولا بے پرواہ الٰہی
جو مخلوق تائیں جند جثے لے عطا تے یاد کی | ہے رحمان جہاں وچ سارے اوسے کل آبادی
نے لقا عطا اس تائیں بخشش مہر کماوے | حشر دیہاڑے کرے رحیمی فضلوں بھر بھر لاوے
سرور ختم رسل دے تائیں صدر نشین پیاسی | اوہ حبیب رسول خدا دا رحمت ہر یک سوی
محمد اسمٰعیل گناہی اڈ گھنے [illegible] نکما سا، | خاص شفاعت اسدی والا دل وچ سہارا

سورۃ فاتحہ کے خلاصہ اور مقام نزول اور حساب آیتوں کا —

جیویں قرآن مجید خداوند منزل ست بنایا | ایتوں ستاں آیتاں اندر اسدا شان کھلایا
اکو واری جے صدق یقینوں مومن سچے پڑھ ناواں | وچ ختم قرآن مجید دا بخرا ملے ایماناں،

ہر بیماری اوہ پڑھیا صحت ملے رحماناں
ام الحمد پڑھ نال ملا کے ہر مقصد حل آوے
ست واری پڑھ اسد ستائیں پھر توں فرض کرایں
جے تدھ منزل فقراں والی دل وچ حب کھائی
پیر حضوری مرد حضوری اینویں عمل سکھایا
سخت بیماری ہیں تن آیا لا علاج حکیموں
اک واری جو صدق یقینوں ایس نوں آزمائے
رحمت تیں بنائے اسدے ستے ویسے جے عالی
پھر مدینہ وچ دوبارہ وحی دی وکیل لیاوے
بہت پیاری مولا تائیں وچ تمام سنواری
اس سورۃ نوں صدق یقینوں پڑھیا ولی حضوراں
ہر اک روگ مصیبت اندر ہووے تحفہ کاری
لازم حب رسول محمد تابع رجہ سمجھ آوے
محمد اسمٰعیل ایہہ نسخہ ہر مرض دا داروں

بسم اللہ دا میم آخیری نال الحمد ملاویں
تحری سنتاں پڑھ کے مومن پھر ایہہ عمل کمائے
دسی علم خزانہ مولا ناہ ایہہ عمل وساریں
اسدے پڑھیا فضل زیادہ پاویں طلب صفائی
تاجر اسدا ورد کما کے بیحد نفع اٹھایا
ایس عمل تھیں صحت گئی سو سجھیا ظلم حضوری
ستے دوزخ رب العالم فضلوں بند کراوے
ملے اندر نازل ہوئی اوہ پڑھی کمالی
چھیاں سورتاں اندر اسنوں سبقت ودی جاوے
مرمر پڑھناں شان مراتب اسدے اندر ساری
تدھے ملے مراتب اعلیٰ سخن ہوئے مقبولاں
رکھے خیال عقیدے گندے ہووے بیماری
اسدی شان گھٹاون والا دور ہٹایا جاوے
جنت جا مقام دلاوے رکھے دوزخ ناروں

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۝

سب تعریف واسطے اللہ کے پروردگار عالموں کا بخشش کرنیوالا مہربان خداوند دن جزا کا سب تعریف اللہ کے لئے ہے جو کل جہان کا پروردگار ہے بڑا مہربان نہایت رحم والا ہے ۝

بیان تمام تعریفوں اور خوبیوں کا مالک وہی اللہ بزرگ بلند ہے جو تمام جہانوں کے پالنے والا اور روز قیامت کا مالک ہے

ہر ہر خوبی وصف تعریفاں خاص خداوند تائیں
روز حشر دا آپے مالک نعمت دا والی
ازل ابد تک جو تعریفاں اعلیٰ وصف اظہاری

کل جہان اتے جو مالک رزق پچاوے سائیں
ہر اک جی دا ہے محافظ شان مراتب عالی
ہر فرد تھیں صادر کرنا اسدی صفت شماری

آدم جن فرشتے جھڑے ہر دا پالنہارا
ہور چرند پرند ہوا دا مالک ہر جہارا،

پانی اندر جہڑیاں چیزاں رکھن جا ٹھکانے
الغرض ہر عالم اوپر رکھے غور دھیانے

ہر دی غرض ضرورت تائیں پورا کرنے والا
اٹھارہ ہزار جہاناں تائیں تے غم خطرہ پالا

کیوں جے مالک ذات خدائی ہے مطلب فی شاں نال
کر فناہ پھر زندہ کرسی منیں نال انہاں نال

نال عنایت اتے نوازش کرسی معاف قصوراں
عفو گناہ ہوں رب العیوں جنت وال حضوراں

وچہ قیامت جو اس مرضی کرسی عدل نبھانے
دیسی ستھر اعمال نامے تدھ کر آج غور دھیانے

اجر ملے گا نال انصافاں بے انصافی نائیں
ہور بہوں شفاعت سبھے رحمت برکت سائیں

بخش خطائیں مومناں والیاں دیوے جنت جائیں
عملاں اتے کریں نا ہ باور آس فضل تے لائیں

امر تروڑ نہی تے چلنا ایہو عاق کہاوے
اسدے کارن دوزخ ناری مار آواز بلاوے

اے بندے من امر الٰہی آس فضل تے لائیں،
توڑ احکام شریعت والے نہ توں عاق سدائیں

ہر دم اسدے حکم تھماوں گردن مول نہ پھیریا،
شکر حمد اکرام الہادی کر توں لکھاں ویریں

حکم قدیم امر دے اندر نہ ہو عاق انساناں نال،
توبہ اندر رہ ہمیشہ بن سچا پیروا تاں نال،

اتے نور محمد والے اپنا آپ جلائیں
انشاء اللہ حشر میدانے وال خدا دے پائیں

اسدی ذات شفاعت والا ہوسیا وییا اقراری
نامہ عملاں واہتھ سجے دیسی ذات غفاری

ہے الرحمن الرحیم الٰہی قاضی حشر میداناں
خازن اندر ایہہ سبھ ملسے جے تدھ عمل قرآناں

جیونکر عمل کماسیں مومن تیویں ویسے پاسیں
کیتے دا پھل ملسی تینوں تک عمل جیہا تاسیں

آج سے وقت کمائی کارن کر لے جو تدھ کرنا
کل حساب حشر نوں ہوسی کیتے دا پھل بھرنا

جھڑے لوک بن اپنی وچ چنگے بیج رولاون نا
خالص غلہ راکھی کر کر گھر دے وچ لیاون

بدلی بارش روڑا گرمی سردے اوپر جھالن
بلڈو والے دے فصل نوں چنگی طرح سنبھالن

تاں بھی بارش رحمت الٰہی جان تک دساوے
کھیتی کتری کم نہ ہو لے حاجت آکھ سناوے

جانی تہری آپ باراں نوں نہیں محتاج ضروری
گڑا وساوے قہر کماوے فصلاں باجھ نہ پوری

بس میاں اک فصلاں اوپر اتے امر گھلو ویں،
نفس شیطاناں تکبر اندر دوراتہاں توں ہو دیں،

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ۝ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۝

تجھ ہی کو عبادت کرتے ہیں ہم اور تجھ ہی سے مدد چاہتے ہیں، ہم دکھا ہم کو راہ سیدھی ہم تیری ہی بندگی کرتے ہیں اور تجھی سے مدد چاہتے ہیں ہمیں سیدھی راہ پہ چلا،

بیان بس تیری عبادت کرتے ہیں پھر تمام قسم کی مدد بھی تیرے ہی چاہتے ہیں کہ جو سیدھا راستہ تجھے پسند اور منظور ہے اس پر رکھ

تیری اسیں عبادت کردے اتے معبود ٹھہرایا
سدھا رستہ دس اساں نوں وچہ رضا، جو تیری
دین دنی دے کم سنوارن لازم تیرے تائیں
وچہ عبادت طلب کریندے تیری مددگاری
دوہاں اوپر رکھ اساں نوں اس وچہ تدھ رضائیں
ایہہ طریقہ وچ دکیلوں آپے تدھ لو چایا
غوث قطب ابدال حضوری چلے جنہاں راہیں
اسے راہ حقیقت اوپر رکھ اساں نوں تائیں
کیوں جے امر عبادت اندر ہے تیری خوشنودی
عارف لوکاں اس رستے تے اپنا آپ چلایا
بن امداد تیری دے مولا کسنے منصب پائے
وچہ عبادت تیری مدد طلباں اسیں بیچارے
تیری وچہ عبادت مولا اساں ڈاڈھی کما وے
ایہہ اساں نوں منظور آوے تیری ذات گرامی
اسے کارن مددیاری تیری طلب کریندے
سدھا راہ شریعت والا اہل سنت دڈیائی

مدد بھی پھر تیری طلبا ہر دم بار خدایا
ایہہ دعا منظور بناویں عرض خدایا میری،
حاجتاں اتے ضرورتاں اندر مددگار اسائیں
راہ جو تیریاں نبیاں ولیاں لیتے مولا جاری
اس رستے تے رکھ اساں نوں رستے سدا چلائیں
اسے اوپر رکھ ہمیشہ ہر دم بار خدایا
راضی ہوکے اوہناں تے ہویا میرے مولا سائیں،
تیری مدد نال عبادت منگاں شام صبائیں
نال وساطت نبیاں ولیاں کرے دور حسودی
تیری مددتے امدادوں خیری سب سدھ چکایا
نفس شیطان بھلاون کارن آدم نال سدھلے
دشمن نظر نہ آوے ساں نوں لکھاں کم وگاڑے
آپ بچا دیں اس دے ظلموں نقر تاں دل تیہوڑے
اس ظلم توں دسے نائیں تیرا نور مدامی
جس دے نال امداد رحمانی بھید بھجے لینے
اعظم نور امام مقدس راہبر نور صمدانی

یار اصحاب حبیب تیرے جس رستے ٹر آئے
زندہ بعد فنا ہوں کے پا گئے درجے عالی
جس رستے تے چل اوہناں نے تیری عظمت پائی
دنیا اندر نال عبادت جو تیرے ور سا گووے
ایسی دیہہ محبت اپنی ہو جاواں مستانے
دین اسلام اندر کر پکا اوپر نقش حضوری
اسے راہ صفائی اوپر رکھا ساڈے تائیں
جناں مقدس ذات تیری دے کول موجودی پاوو
اسے راہ طریقت اندر رکھیں اساں غریباں ،
سدھے راہ سلف اسراروں ساڈے قلب سنواریا

تابعین اتباع حضوری جس راہ چل سدھائے
شاہ بغدادی تے اجمیری ہور مجدد والی تو
اوسے راہ حقیقت اوپر نے مولا وڈیائی
عشق پیار تیرا جس اندر عالی منصب پاوے
ذکر توحید تیری ہر ویلے کر سچے پروانے
اہل سنت دا راہ طریقہ جو مقبول منظوری
بے دیناں گمراہاں والا رستہ دسیں نائیں تو
جناں تعلق راہ دلیلوں کوں حقیقت لاوے
جسے ساروے اسے دلیلوں کریں آزاد جیہاں
ہر دم رکھ حقیقت اوپر غیر اغیار وساریاں

صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۝ اٰمِيْن

راہ ان لوگوں کی کہ نعمت کی ہے تو نے اوپر ان کے سوا اُن کے جو غضب کیا گیا ہے اوپر ان کے، ان کی راہ جن پر تو نے اپنا فضل کیا، نہ ان کی راہ جن پر غضب ہوا اور نہ گمراہوں کا، بھٹکنے والوں کا —

بیان ایسا راستہ جو کمی زیادتی سے محفوظ طرز طریق اعمال اقوال اخلاق میں جو انبیاء اولیاء کے ہو جن پر تیری انعام ہوئی نبوت رسالت ولایت وغیرہ اور ہوئے بھٹکے اور غضب کیے گیوں کے راستہ سے محفوظ رکھ یا الٰہی ایسا ہی ہو

سدھا راہ اوہ دس اساں نوں سچے مالک سائیں
غضب تیرے وچ آ کے جنہاں چھڈیا راہ گمراہی
آمین پکاراں نال عجز دے کر منظور خدایا
از نبوت اتے رسالت دے انعام پوچائے

کیتے تو انعام جنہاں تے پسند آوائیں
راہ اوہناں دے نال لے جاویں بے پرواہ الٰہی
رحم رحیمی تک کے تیری قوت عزوری آیا
شکر نعمت صبر سعادت قرب حضوراں پائے

صدق ولایت اتے شہادت شے وچ تعالی
راہ شریعت ہور طریقت وچ حقیقت کھلے
باطن نکتہ بینی اتے دنا نور جلالی
عظمت شان محمود ہو کے پا گئے حب رسولی
پیر چوہدری نور دیالی جس دا فیض مدامی
اسے راہ خلف دے اوپر رکھیں بار خدایا
رکھا ساتوں اس رستے تے جس وچ تیری رضا ہی
مسلم ہویا عالماں تھاصاں تک عارف منظوری
اسے راہ اسلام حضوروں پا گئے شان امامی
غوث اس رستے اوپر چلے تاں پایاں کراماں
غصے ہویا جنہاں اوپر غیبا دہکاری
ہور ہو منکر نبیاں ولیاں مگر شیطان دی سدھائے
ابوجہل شداد فرعوناں ایہہ مثال دکھائی
نجدی غیر مقلد بن کے جنہاں ظلم کمائے
نفس شیطان مکر دے اندر جنہوں لنگ رلایا
غضب تیرے سدھے وچ لبھے جو مردود زبانی
کفر عیب تکبر دے اندر سرکش نمک حرامی
کتب کتاباں جو آسمانی اونہاں نوں بدلایا
ایسے لوگ حضوری جہڑے اندر مغز بیماری
جنہاں لوکاں یاد بھلا کے لئی خرید شیطانی
ختم رسالت بعد جنایا جو رسول اکھواسن
ایسیاں لوکاں مرتد اوادسیں راہ نہ کائی
عاق فسادی مشرک جہڑے کھادے اونہاں دے اہولا
جہڑے لوک آمیں پکارن منگن مدد یاری،
آل اولاد اونہاں دی اوپر رحمت منہ وسائیں

شکوہ کاری راز اسرار دل نور ایمان کمالی
ظاہر باطن فقر خزانے سے دنیا توں علیحدے
نہیں کو لوں نس سدھائے امر قبول کمائی
وانگ تصوری تے جلالی علی پوری مقبولی
پیر فقیر محمدی والا سدھا راہ امامی
نیے انعام ولایت والا جہاں لوکاں پایا
ویکھ مراتب اساں سمجھایا اس رستے دے تائیں
اہل سنت ایہہ رستہ رکھن جس شامل ہر تصوری
ایہو راہ منظوری والا اس نے تے رکھ مدامی،
حسن حسین شہید بزرگو صفا دے حکم اماماں،
اوہ گمراہ بے دین تصارا ہور یہود عیاری
راہ اونہاں نوں دسیں نائیں جو گمراہ بنائے
ہو خبیث یزید جہیا نوں راہ نہ دسیں کائی
یا جو شرر دجال مکاری ہجے راہ سدھائے
ایسیاں لوکاں بے دینا تھیں رکھ لئیں یار خدایا
راہ اونہاں نوں دسیں تائیں بخشیں نور ایمانی
کیتے قتل پیغمبر جنہاں بھلے قول آسمانی
عیسیٰ تائیں پاک نبی تھیں سے بلند کتایا
راہ اونہاں دی نہ لے جاویں یا ستار غفاری
شان رسول گھٹ ولن اندر دی چھوڑیا ایمانی
تیرا غضب اونہاں دے اوپر نہ سرور نوں بجا سن
پاک نبی دی سنت اوپر امت رکھ الٰہی،
آمین پکارن دل سے منگن عفو گناہواں،
اہل سنت تے رکھ اونہاں نوں اندر حال ساری
حرمت نال حبیب اپنے دے سدھا تیر چلائی

محمد اسمٰعیل نمانا ں کرے آمین صدائیں
نال زبان آمین پکارن سبھے عاشق تہاری
منہ تھیں پڑھن آمین ہمیشہ شان رسول گھٹاون
ختم رسالت حق معراجاں پایا مدنی ماہی،
ولی اصحاب شہیداں اوپر جو الزام لگاوے
آمین وسے مٹھے نبیاں مولا اک معبود ٹھہرایا
جیں کتاباں چار اسمانی اتے صحیفے نوری
اس تھیں پچھے نبی نہ کوئی کہیے آمین امینی
نے بقا دا مالک مولا بے محتاج کہاوے
مچھر کولوں زیر کراوے جو مغروری پاوے
آمین پکاریں ہستی اپنی دیویں چھوڑ تمامی،
غضب قہار تکبر غصہ اس تھیں رب بچاوے

جو کجھ وچہ درگاہ سنایا ایسا ہی کر وکھلائیں
دل وچہ ہتھا کر حسد ٹکایا لاعلاج بیماری
نیت سچیاں تے رب العالم کرے منظوری یاری
عاشق اوہناں دا وچہ مزدوراں پاوے فیض نکالی
بھاویں لکھاں آمین پکارے ظاہر اثر نہ پاوے
متے پھیر سیفیر اسدے جو انہاں فرمایا
دتیاں کر منسوخ الٰہی بھیج قرآن حضوری
بعد مرن دے زندہ کرسی حشر حساب یقینی،
عاشق بخیل جے ملکاں لگے ذرہ دیر نہ لاوے
ڈر ڈر وقت گذاریں ہر دم بے پرواہ کہاوے
تا انعام اکرام خدا م تاں یار مدامی،
رکھو مراد تھیں ہر ویلے جیہڑا آمین پکاوے

سورۃ بقرہ کے خلاصے اور مقام نزول اور حساب آیت قتل کا

سورۃ پاک ایہہ وچہ مدینے وحی وکیل لیایا
دو سو چھیاسی آیتاں اس وچہ نازل رب فرمایاں
بقرہ نال اضافت اوسنوں دتی پاک الٰہی
ایہہ بیاں عنوان تمامی سبھے جوڑ قرآنی،
دوہ تائیں اوس گائے دا اک عضو رنگایا
جہات مقاصد دین اپنے دی نے دلالت کردا
وسیا نفس امارہ تائیں جے کوئی ذبح بناوے
تاں لے وسیاں اطاعت لازم اوپر شکو کاراں
حضرت موسیٰ دا ایہہ معجزہ وسیہ وچہ لوکائی،
قاتل اوس مقتول سندا جس دنیا طلب بنائی

واقعہ گائے دا اس اندر بالتفصیل بتایا
پانسو شرعی احکام اہدے سبھے وچہ تفسیر گنائیاں
سنجھ تھیں وڈی ایہو سورت سن قول پیرے بھائی
عملی طور خداوند عالم دسیا راز نہانی
زندہ ہو مقتول اپنے دا آکھے نام دکھایا
سی ایہہ قدرت پاک اسیوں نیک علومی فرما
مردے دل نوں زندہ کر کے اوہ بھی ذکر چلاوے
نبیاں جے احکام متاولاں اہب نیا وارا ں،
سچے سٹوں خوبت لیا دل نا پاسول ذات خدائی
تاں ذلیل خواری اندر ذلت بہت اٹھائی

ماسوائے ذات خدا دی دنیا مسن گن والا
نے خط صریح اوہدے تھیں سمجھے سمجھوں بالا

وسیا جیہڑے پاک پیغمبر جو دنیا وچہ آئے
یا تصدیق اوہ کرنے والے تھوڑیں بیان لیائے

ایہہ دیباچہ نے قرآنی منہ رخسار نورانی
اس سورۃ دے عمل اخلاصوں روشن نور ایمانی

جو کوئی پڑھ نماز عشا دی اک وار مکاوے
عطر عنبر کستوری سنداں گرد اتے چھنکاوے

روزی ہووے فراغ زیادہ نیک اعمالاں پاوے
دین ولی دے کماں اندر رب اسنوں ہو دیاوے

قید ہووے تاں قیدی وچوں رب آزاد کرائے
ظالم جابر حاکم کولوں اندر امن بٹھاوے

جے کر ہووے مقروض گریا دیوے رب اقبالی
پاک نبی دی ہووے زیارت اندر خواب جمالی

ایہہ نعمت اتے سعادت جیہنوں قسمت آوے
جنت حور قصور تمامی دقعت کرائی جاوے

اسنھیں وڈا دان انعامی نہیں کوئی اسمعیلا
مرشد ساں نہیں کچھ ملدا جے لکھ کریئے حیلا

لازم ہوگ وسیلہ پھڑنا اندر لیتے گواہی
نال وسیلے اوس عصا دے مشکل حل بنائی

نبی کہیا سر آیت دے سنگ آسی ملک سپاہی
آیت الکرسی سے دل اسدا گنج بہار الٰہی

ولا تقولوا لمن یقتل دا معنی راز سکھایا
ولیاں اتے شہیداں سندا رتبہ شان دکھایا

ولیاں جنگ اکبر دے اندر دتی جان پیاری
اتے شہیداں اصغر نے پھر لتی انعام بہارنا

اس صورت نے پڑھنے والا بھید سجھا پاوے
شیطاں اس گھر آوے ناتیں نس بیماری جائے

جیہڑے دالے نوں اس حرفوں پانی گھول پلاوے
صحیح سلامت خیری ہری صحت اندر پھر پاویں

حشر دیہاڑے تنبو بن کے کرے شفاعت پوری
روشن قبر منور کر کے کرے نہ ہرگز دوری کو

جس گھر اس دی ہووے تلاوت آون ملک اسمانی
زرشالاں ستھو وچہ پھڑیا چمکے نور پیشانی

جنگ اندر تفتیش کرائی سرور نبی الٰہی
قبر پاوے جس نوں آوے کولی اسائیں

چھوٹی عمر جوان اوہناں تھیں اس نے حرص گذاری
یا حضرت ایہہ سورۃ بقرہ یاد زبانی ساری

لشکر دا سردار بنایا کہیا امر زبانوں
بہت پیار محبت کر کے وتا دان ایمانوں

روز جمعے جیہڑا اسنوں پورا توڑ مکائے
ست زمین آسماناں گویا پڑھ الوں پاوے

تفسیر عزیزی اندر لکھیاں ایہہ شیہ گلاں بھائی
ہجز یا وہ عظمت برکت اسدے اندر پائی

اوس بزرگ ولی دا درجہ لا مقام حضوری
اہل سنت دے اندر چلیا تاں ایہدی منظوری

ایہو راہ صفائی والی صراط المستقیم پیارے
مددگار جہاناں کارن روشن ماہ اتارے

ایاک نعبد و ایاک نستعین آکھن سدا نمازی
راہ حقیقی طرف دکھاون دستگیر سازی

مددگار جہان وچ جالے اندر حشر حضوری — فقرا نیار شمار نہ ہووے منہ نکلی منظوری
وچہ دربار الٰہی والے ایہہ مقبول زیادہ — لے وسیلہ پیر حضوری میرے نور شہزادہ
بیانی حضوراں گروہ منظور ایہہ عرفان خزانے — چارے راہ حقیقت اندر سمجھن اہل سیانے
نقشبندی تے قادری اندر وگدا بحر عرفانی — سہروردی تے چشتی اندر روشن نور ایمانی
اِک سجاری اتے نوشاہی یاندے ان روحانی — حلوائی دا بحر قصوری نالے پیر لاثانی
قادری نقشبندی وسے اندر دین راہ حقانی — محمد اسمٰعیل اس راہوں طالب سدا اکھوائی
پل مجاز حقیقت وسے جاندا لگیاری — المجاز قنطرۃ الحقیقت آکھیا نبی غفاری
ایہہ مجازی مددگاری پیر فقیر حضوری — وچہ حقیقت ٹھہرنے والے ظاہر باطن نوری
سورۃ بقر عنوان وڈیرہ پڑھ بسم اللہ بھائی — الرحمٰن الرحیم الٰہی کرسی حل کشائی،

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع کرتا ہوں میں ساتھ نام اللہ بخشش کرنیوالے مہربان کے
شروع اللہ کے نام سے جو بڑا مہربان نہایت رحم کرنیوالا ہے

پاک خدا دے اسم عظیموں شروع کراں سرناواں — مہر محبت رحم نہایت جیندا ہر تے پاواں،

الٓمّٓ ۚ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيْهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝

یہ کتاب نہیں شک بیچ اس کے راہ دکھاتی ہے واسطے پرہیزگاروں کے
اس کتاب میں کچھ شک نہیں ہے پرہیزگاروں کے واسطے ہدایت ہے

بیان الٓمّٓ اور تصدیق حق تعالیٰ کی کہ اس کتاب میں کوئی کسی قسم کا شک شبہ نہیں اور پرہیزگاروں ایمان والوں کو ہدایت کا راہ دکھاتی ہے

الف لام میم بقرے اوّل حرف گرامی — ہور قرآن مجید اندر بھی ایہہ حروف انامی
ایس کتاب آسمانی اندر شک گنجائش نائیں — نیکو کاراں نوں راہ دسے کہندا مالک سائیں

انہاں تائیں کہن مقطعہ اللہ راز اسراری،
خاصاں فقر فقیراں اتے ایہہ اسرار کھلائے
جبرائیل امین فرشتہ وحی وکیل رسانہ
دلیاں نفس نکھار دتا یا راز حقیقی پائے
ایہہ بھی نفس قدم تے چلدے نہیں دستیا اظہاری
علم وسیع حدود لیاون کہڑا تاب لیاوے
اعظم لوکی جو نفس نہ معلم آیوں نہ فرمایا
سوالاں قول عزیزی اندر وکھو وکھ سیاقی
اک آکھن ایہہ نام مقدس نہیں اسما الٰہی
اک روایت اندر آیا الف اشارہ اللہ
ہا ہادی قول ظاہر کردا ایہہ حروف بہتاتی
کاف کبیر کریم الٰہی مالک ملک تماموں
اکناں کہیا الف اللہ والے نشان اظہاری
ایہہ کتاب خداوند عالم سچا جبرئیل پہچانی
انا لی صحف اک بیان سناندے
مالک ملک جہان خلق دا خالق آپ کہائے
مفرد حرف سکھائے جیاون پہلاں غور خیالوں،
کافر ایس کلام الہیو جاں سنتے تھیں عاری
تاں جے سن آیات قرآنی سمجھن قول خدائی
سنگویں سے کتاب اوہ جہڑی جس دا ذکر اظہاری
لوح محفوظ اوپر سی لکھیا جس دا ذکر الٰہی
شک شبہے دی نہیں گنجائش خود اللہ فرمائے
جس نے غور خیال دوڑایا اوس نوں راہ دکھاوے
دسے راز بیان تمامی جو ایمان لیاون
عاماں خاصاں جن انساناں فیض قرآنوں پایا

اسدا مطلب معلم سرور جو حبیب غفاری
جنہاں بحر حقیقت اندر غوطے بہن لگائے
اوہ بھی سمجھو عاجز ہویا دیکھیا ایہہ راز لگانہ،
جدوں رسول نہ ظاہر ہویا پہلے عالم بنائے
أَنَا اللّٰهُ أَعْلَمُ حیاں اوہ ذات غفاری
لا ادری امام اسافا اندر فقر بتاوے
محمد اسمٰعیل اسحاقی لا ادری دکھلایا
راوی یار اصحاب رسولی کہہ گئے جو زبانی
بعضے نام سورت دا کہندے وکھو وکھ گواہی
لام لطیف تے میم مجید دل احمدی ذات معلیٰ
علیم عالم دی کرے دلالت صادق صاد پچھانی
ازل ابد آقاف کاری ایویں قول اماموں
لام وحی جبرائیل اضافت میم محمد وادی نو
طرف حبیب محمد سرور بھیجی ذات الٰہی،
بیشک سارے عالم اندر ذات الٰہا بتاندے
انالی معنی ایہہ کرے دلالت اک اوری فرماوے
جو ڈر دکھائے اس تھیں پچھے راز اسرار اتباعوں
تاں ایہہ صرف عجیب طرز دے لکھے مولا جاری
نفع اٹھاون اطلاع یاون جہڑے لکھ بتائی
وجہ کتاباں دے فرمایا اللہ واحد باری
قرآن مجید مکمل کامل اس وجہ شک نہ کائی
ذکر بیان عنوان تمامی نال دلیل دکھائے
پاکاں لوکاں لئی ہدایت خود اللہ فرماوے
ایہہ کتاب انعام خدائی عاشق صدق کماون
امر نہی تے چلنے والیاں فائدہ بہت اٹھایا

پرہیز جنہاں نے بدیاں کولوں اپنا آپ بچایا
پڑھدا آ عوذ خداوندا پاسوں مدد طلب بنائی
متقی قرآں فیض اٹھایا پاک قرآن کتابوں
جنہاں پڑھ کے عمل کمایا چھڈیا راہ گمراہی
فسق فجور گناہ کبیرے جنہاں چھڈے نائیں
اوہناں تائیں نفع نہ ہوندا جیہڑے سنگ اندر وی
اوہناں کارن ہے ہدایت شمع شریعت عالی
جیہڑے فساد گناہ میاحول اپنا آپ بچایا
کم ارادے فعل تمامی نال احکام ملاوے
ایہو لوک ہدایت طرفے رستے پاون ہاسے

نفس شیطان مکر جاں کردا سجدہ سیس نوایا
ایسیاں لوکاں توں راہ دسے روشن شمع جگائی
صدق یقین عقائد اندر جیہڑے پا ساحیا لوئی
ستے حکم احکام تمامی مکر نہ رکھیا رائی
اول مومن باطن جاہل مستل منافق پائی
شکاں پاکاں فقر فقیراں فیض اٹھائی دوری
شرک کفر تے شر شیطاں توں جیہڑے بیچے کمالی
باطل سچ دے نال ملانا ہے گناہ ٹھہرایا
جیوں فرمایا سرور عالم اس وچ شک نہ پاوے
محمد اسمٰعیل حضوری شامل اس وچ سارے

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُونَ ۝

وہ جو ایمان لاتے ہیں ساتھ غیب کے اور قائم رکھتے ہیں نماز کو اور اس چیز سے جو دی ہم نے خرچ کرتے ہیں

جو غیب پر ایمان لاتے ہیں اور نماز کو قائم رکھتے ہیں اور جو کچھ ہم نے انہیں دیا ہے اس سے خرچ کرتے ہیں

بیان متقی وہ ہیں جو سچی عقیدت سے اسلام کو منظور کرتے بن دیکھے ایمان خدا کی ذات تبارک پہ لاتے ہیں اور خدا کی دی ہوئی نعمتوں سے خرچ کیا

دلوں زباناں پاک عقیدت کھوٹ نہ رکھن کائی
ثابت جنہیں انسان سمجھارا وہ جلوہ تک پاوے
قائم کرے نمازاں تائیں جیوں احکام الٰہی نوں
رب دتیاں نعمتاں وتیاں وچوں حصہ خرچ ضروری
صدق یقین عقیدت اندر جیہڑے حجت پائے
دیکھے بناں خدا دے اوپر سچا ایمان لیاوے

کرن ایمان قبول تے اسدا دیون حق گواہی
بن دیکھے اقرار زباناں دل تصدیق کراوے
ایہہ معراج ایمانداراں دی اصول کرے ادائی
سخاوت لازم تینوں تائیں پاویں منظوری
کرن ایمان قبول ہمیشہ وانگ صدیق سہارے
بین فرشتے حمد ثناواں جنت چھوڑ مناوے

روز قیامت پر حق آئی سمجھے نہیں خدا نال
حق دا آون بھی حق سمجھے تا ایہہ منصب عالی،
جو انعام نعمت بندہ پاوے اوس سرکاروں،
امیدواراں حقداراں آتے خرچے مال لنباروں
جو فیاض تے اللہ پاسوں ہین احکام لیاندے
عجز نیاز کرن سر دیلے کرن خشوع نمازاں
نہ اسراف کرن نہ سوچے جائز چلنہارے
محمد اسمٰعیل بیچارا عاجز عجز قبولی،
عمل ایمان ہیں دکھو دکھرے دیکھو مدارک بھائی
جیسے اعمالوں ضعف ایمانے سست بیمار ہو جائی
پردے گرد غباراں والے دور ہٹائے جاون
ہر اک پاسے نور مشالوں تکن یار حضوری
نسبت ایمان جان بدیاں راہوں نور تمام گھٹاون
جیوں جیوں بُرے اعمال کماوے عان بنے دکھاون
کالا داغ بدی دا وے یاروں دل تے اوپر آوے
جزو اعمال ایمانوں نا ہیں اندر نقصہ بیانی،
پر ایہہ صادر جان ضروری کرے غور خیالاں
علم حدیث نقرے سنے عملوں نفع پچھاون
اذا تلیت علیہم آیاتہ زادتہم ایمانا فرمایا
وقت زنا رحیا گواوے پاوے ضعف ایمانی،
ہمسایہ جاں تنگ آکھیا تد تھیں امن نہ پاوے

صدر نشین آ میں خداوند خود کرسی انصافاں
کرے ادا آداب نمازاں سجے لکھ ہزار جنجالی
اہل و عیال پڑوسی اپنے ہور جو رشتہ داروں
تاں ایہہ درجہ حاصل ہوندا مولا دی سرکاروں
منن حق اعتبار لیاون اوہ منظوری پاندے
دولت مال خیراتاں کرکے حاصل کرن نیازاں
نہ بخیلاں وانگ اونہاندی حالت حال گزارے
حلوائی دے در دروازے منگے فیض رسولی
ہووے نہیں اعتبار اقراروں پر تصدیق سوالی
نیکیاں اندر کامل ہوندا شان کمال عطائی،
ظاہر حال حقیقت والے غیب دکھالی آون
یا سارے تکمیل پکارن کی او ہناں ہیں دوری،
وانگ ضرورت مارت بیچارے لئے منگے جاون
جیوں جیوں پڑے حائل ہوون ہووے سست ایماناں
کثرت بدیاں نور چھپاندی اثر نہ بندہ دکھائے
اہل سنت سردار گرامی ایہو قول چھپائی
نیکی تے تصدیق اقراراں نال ایمان مثالاں
جہل نحوست کاہل سستی پردہ ڈال دکھاون
تازہ ہووے ایمان اس نفسوں سامع نفع اٹھایا
لا یزنی الزانی تنبیہ ہو اعتبہ غوائی
جان ایمان لیاون اندر عصر دکھائی جاوے

لہ لا یزنی حین وھو مؤمن والحیاء من الایمان ولا یؤمن احدکم حتی یامن جارہ بوائقہ
یعنی نہیں زنا کرتا ہے، زنا کرنے والا جس وقت کہ زنا کرتا ہے اور وہ مومن ہے اور حیا ایمان سے ہے اور نہیں ایمان لاتا ہے
کوئی تمہارا جب تک امن میں نہ رہے ہمسایہ اس کا تکلیفوں ایذا سے ۔

کفر نہ لازم ہُر سے اعماں ول سجے لکھ کرے برائیاں
اہل قبلہ دے تائیں ہرگز کافر کہن نہ آیا
اسدی حالت رب دل سوشو آپے بدلہ پاسی
پڑھن نمازاں مومن سچے پورے کر ارکاناں
جسہ جامہ جگہ نمازی لوڑیں پاک تمامائیں
نیت کر تکبیر الولاویں چت رب ول لاویں
قیام قرأت اتے رکوع دے سجدے پڑھ ارشادوں
مرداں گوڈیاں تک دُھنی تنیک کجناں فرض پچھانی
پیھراں نوں کجے تائیں ننگے رکھن غرض
صدقہ عشر زکوٰۃ ادائی مومن سکھ گزاریں
ابوبکر صدیق پیارے سبھے مال لٹایا
منکر دیکھ فاروق جیہا نداکیہا جاں دبایا
للہ خرچ کریں توں مومن چھڈیں نہیں نمازاں
غیباں دے احکام لیاندے منیں دوں زباناں

توبہ نوروہا دے مرقد واہ واہ سچیا سائیاں
نہ منافق آکھاں اس نوں حضرت آکھ سنایا
جے اس توڑے حکم خدائی دوزخ فالیا جاسی
شرطاں کریں ادا پیارے جیویں امر ربانال
محکم ستر بے منہ قبلے دل غیر خیال اٹھائیں
ٹھاکر جی نفس شیطاناں دل نوں پاک بنائیں
سجدہ قعدہ تے ترتیباں پھیر سلام ارشادوں
عورۃ حرہ تمامی جسہ اندر فقہ بیانی
پٹی بیں لگ دھنی توڑی مرداں تائیں فرض
وچہ جہاد امداداں کرنا مال تمامی واریں
حسین شہید جو اتاں تینوں سبق سکھایا
لعنت سدا یزید جیہا تے کیوں شیطان بھلایا
سر سجدے وچہ تیغ اوڑاویں نہ تدھ خوف آوازاں
ایہو ورثہ متقیاں دا جلوہ نورانیاں نوں

وَالَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ

اور جو لوگ ایمان لاتے ہیں ساتھ اس چیز کے کہ اتاری گئی ہے طرف تیری اور جو کچھ اتاری گئی ہے پہلے تجھ سے اور ساتھ آخرت کے یقین رکھتے ہیں
اور جو یقین رکھتے ہیں اس چیز پر جو تم پر اتری اور جو کچھ تم سے پہلے اترا اس پر بھی اور وہ آخرت کا یقین رکھتے ہیں ——

بیان اُن آدمیوں کا جو ایمان لے آئے تمام آتارے ہوئے پر جو تم پر اترا یا پہلے پیغمبروں اور رسولوں پر اور جزا کے دن کے امیدوار اور ایمان رکھنے والے ہیں۔

ایسے لوک جو من ولے پاک قرآن سچا والا
جو کچھ تدھ تے اساں اوتاریا اوہ یقین لیائے
جو منسوخ اساں نے کیتا برحق من کھلوتے

متقیاں دے اندر داخل بہت پلید لیاوال
صحف یا نص توریت انجیل زبور تصدیق اختیار دکھائے
روز قیامت دے اقراری عذر محذوروند ڈھوئے

تیری جانب وچہ قرآنے جو اساں فرمایا
سبھناں نال ایمان لیاندا جنہاں نیکو کاراں
تیرے نقش قدم تے چلے رلے سنگ حضوری
یارب سائیاں تیرے جیدے رکھن صدق یقینی
حقی راہ ہدایت اُوپر سیدھے چلنہارے
کل کتاباں سو صحیفے باتفصیل عظیموں
روز قیامت دے اعتباری ڈر ڈر وقت گذاران
ایسیاں لوکاں دے سنگ چلسیں پیا بیرم اسمعیل

پہلاں تہہ تھیں جو وچہ دنیا ہے حبیب پہنچایا
سزا جزا قیامت اُتے رکھدے اوہ اعتبار دلاں
تیریاں نبیاں خاصاں اندر شامل پیر قصوری
قول قرآن سچاویں جانن اُتے رسول اجیتی
جیہڑے حکم پیغمبر آندے دل تھیں منن سارے
جیہیا احکام شریعت ملے تھے نفس وچیوں
اللہ کرے تعریف اونہاں دی ملک مبارک والاں
رحمت برکت اہل اسلاموں نوں بھی کر کچھ جیالی

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

یہ لوگ اوپر ہدایت کے ہیں پروردگار اپنے سے اور یہ لوگ وہی ہیں چھٹکارا پانیوالے۔ انہی لوگوں کو اپنے پروردگار کیطرف سے ہدایت اور وہی مراد کو پہنچے

بیان یہوی لوگ ہیں جو اپنے رب کی طرف سے ہدایت پر اور اسی پر قائم ہیں اور یہی لوگ فلاح اور چھٹکارا پائیں گے

ایسے وصف جنہاندے اندر اوہ چھٹکارے پاون،
قائم دائم حق سچائی محکم پکڑ کھلوتے
ایہہ مذکور وصف ربانی نیک نشان تمامی،
ٹھیک تے سچیاں ہدایت اتے مدد نال ربانی
جو سزا قیامت والی اس تھیں بچنے والے
وچ جنت جاہ جلالوں پاون اسے راہوں،
اہل اسلام ایمان مکمل جنہاں لوکاں پایا،
سنت اہل جماعت کہاے پھڑیا راہ صفائی

سدھے راہ ہدایت اندر ربدے فضلوں جاون،
اصل مراداں پاون والے ایسے لوک جو ہوئے
جیہڑے ہو گئے جماعت اندر اونہاں حق پچھانی
ایہہ توفیق اونہاں نوں حاصل روشن جیک ایمانی
ہر گھائی تے مشکل وچوں فضلوں جنت کمائے
بدلے ایس سچائی دتو دان انعام الہوں
ایہہ بیان عنوان ہدایت اتے رتے سنگ رسولی
چاہیے راہ اسلام اماموں حقی نوں ودیائی،

شافعی حنبل مالک اعظم حق پچھان تمامی — حکم پچھے انہاں تھیں اکو اس تے چلن دوامی
کدھے کسے دا کدھے کسے دا مذہب جو قبولی — اوہ گمراہی قید نفس دے کردا کار فضولی
جے تو اعظم مذہب پھڑیا اسدے امر قبولے — لازم جاں تک ساس وجود دے چلنا اسے رووے
جے شافعی دی امر قبولی اسے اتے مریئے — ہر دے امر مسئلے جتنے ایسے خیالوں ڈھیئے
جے مالک دی ملک قبولی راہ اوسے پر جائیں — جے حنبل دا مذہب پھڑیا اسدے امر پچھائیں
ساڈے ملکے اعظم والا حکم راہ صفائی — اسے طرز طریقے اوپر نقرا دی وڈیائی
اسے راہ ہدایت اندر ہے نجات بھرا دا — گندی نیت رکھے اوہ دے آخر نوں پچھتاوا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ○

تحقیق جو لوگ کافر ہوئے برابر ہے اوپر ان کے کیا ڈرایا تو نے ان کو یا نہ ڈرایا تو نے اُن کو نہیں ایمان لاوینگے
بیشک جو لوگ منکر ہوئے ان کے لئے برابر ہے کہ تو اُن کو ڈرائے یا نہ ڈرائے وہ نہ مانیں گے —

بیان اے نبی جو بالکل اس کلام سے انکاری ہوئے اسکو سننے تک عاری ہیں ان کے لئے ڈرانا اور نہ ڈرانا یکساں ہے وہ ایمان نہیں لائیں گے

اے حبیبا نور طبیبا جو ہن منکر انکاری — کافر ہوئے ایس کلاموں حرف سنن تھیں عاری
دونویں گلاں انہاں کارن یکساں ہین برابر — نہ ڈرنا اتے ڈرانا میرے یار اکابر
اوہ ایمان قبول نہ کرسن ازلوں کر عوانی — بھلے اصل مرادوں خالی کیتے عاق جوانی
طاقت زور جوانی اندر ہو مغرور رہائے — ایہہ منکر انکاری اندر ہین ایمان گوائے
نفع نقصان زیان برابر اونہاں خبر نہ کائی — دوہاں دی دنیا اندر میری ذات بھلائی
نہیں برابر اونہاں ادبیا ایہہ مورکھ بے دینی — کدی ایمان قبولن ناہیں مینوں علم یقینی
سنیئے دور ہدایت کولوں پارون کفر بیماری — ہادی دے احکام آوازے سننے کولوں عاری
قہر تہارا اندر اوہ پلیٹ سے نہیں ایمان لیاون — لکھاں وار ڈرا اونہاں نوں اثر نہ رتی پاون
بیشک نال عداوت جنہاں پھڑیا کفر فسادی — ظلمت شبہ ایمان چھپایا کر بیٹھے بربادی

سَوَآءٌ عَلَیْهِمْ اوہناں دے حق خود تینوں فرمایا
طرف ایمان نہ آون والے اوہ دے سمجھ لگائے
کفر اینہو جو حق چھپاندے پاندے جنگ فطوراں
اک وے لے تحقیق ذات خدا دی حق سیانن بھائی
دلوں زباناں جان چھپانا پیشہ کر انکاری
اک منافق نال زباناں منن ذات غفاری
ربدے پاس رسول پاک سولاں جو احکام لیاندے
بوجہل فرعون چھپاندے حق اندر فرمایا
کافر دا گھر دوزخ اندر وچہ عذاب خواری
بہنیں یہودی اسدے اندر خارن دیکھ بیانوں
ازلوں اندر علم خدا دے مبین اکر خوانی
کفر اندر جو پیدا ہوئے اسے حالوں ہوئے
دیکھے نوں دکھا کہندے اندر قہر ویائے
اوہناں کارن اِکے برابر نہ ڈرائیں یا ڈرائیں
تیرے کارن نہیں برابر سن سرور سردارا
ایہہ ایمان لیاون اندر شک دکھاون بارے
دل انہاں دے سخت بنائے حق کے شک لیاون
رب نوں معلم ایہہ بیماری انہاں دے تن بھاری
غالب نفس شیطان بھلایا اصلی راہ کفر دے

ڈرائیں یا توں نہ ڈرائیں کرسن کفر سوایا
ایہہ گواہیاں دلوں تینوں پاک قرآن سیپارے
پڑو سے پاون شرع نہ منن پاک اسلاموں دورا
پر انکاری کرن زباناں ضد فساد سوائی
داخل وچہ اسلام نہ ہوون اندر کفر بیماری
پر انکار نہ کردے دل وچ سبھے قہر وتیاری
اسدے برعکس ہو جگیں کافر دوں سدھاندے
امید ہیں صحابے مطالب دا حال بیان سنانا
حاسد گروہ نال کفاراں لئی ندامت بھاری
اہل شرک عرب دے اندر آئیو ودرا ایسانوں
تدھے قول آیات سکھائے لکھے باب قرآنی
بغض عداوت کھوٹے جنہاں فرض اپنے تدھو دھوکے
جو سیاں سُنا سنایا کتنے ظلم سوائے
تینوں اجر ثواب ملے گا حقتا امر پھیلائیں
وندے لائے امر سنائے صبر کیا یا بھارا
نہیں ایمان لیاون والے ایہہ مورکھ بدکارے
عیب کمال قرآن ہدایت پھر بھی عذر دکھاون
کدی نہ منن قول قرآنوں اندر عمراں ساری
رب العالم یار لیتے دل پھیر پیغام پوچائے

خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ ؕ وَعَلٰۤى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ۫ وَّلَهُمْ عَذَابٌ عَظِیْمٌ

مہر کر دی اللہ نے اوپر دلوں ان کے اور اوپر کانوں ان کے اور اوپر آنکھوں ان کی کے پردہ ہے
اور واسطے ان کے عذاب ہے بڑا

خدا نے مہر کر دی ہے ان کے دلوں پر اور ان کے کانوں پر اور ان کی آنکھوں پر پردہ پڑا ہے اور
ان کے لئے بڑا عذاب ہے۔

بیان ان کی بے دینی اور کفر کی وجہ سے اللہ تعالےٰ نے دلوں اور کانوں پر مہر کر دی اور انکی آنکھوں پر پردہ پڑا ہے بسبب اسکے ان کو سخت عذاب ہوگا

کفر فساد جہالت اندر جد مولا نے پائے
رب دے حکموں پرتن والیاں مندے عمل کمائے
دل تے کن تنہاں دے بند ہا ونہاں کر کر گئے اسلالاں
پردہ ڈالیا اکھاں اوپر نظر نہ آوے کائی
اہنے دور دے دل تقیں کالے اندر ظلم وگتے
بڑا عذاب قیامت اندر ہے اوہناں دے کارن
لگی مہر دلاں تے یاروں سمجھن حق نہ کائی
اکھاں اوپر پردہ ڈالیا سجھے راہ صفائی
اسے کارن سخت عذاباں اوہناں لئی بنایاں
قہر زجر وچ حشر میدانے ایہہ دنیا وچ پائے
بد اعمال کماون اندر کیتی عمر تمامی
ایہہ دو آیتاں اوہناں دے حق رب نازل کر پایاں
اوہ کافر مقتول تمامی مشرک جاہل بھارے
تنہاں آیتاں اکھیں اگے جو نازل فرمائیاں
کشف الہام اتارے مولا تے قلب آمینی
جو سمجھا مذہب تے پاسوں رب دے نبیاں مقبولاں
منکر دے دل مہر لگائی نہ ایمان لیاوے
نبیاں ولیاں دے ایہہ ورثے مولا وقف بنائے

تکے عاق حبیب اپنے دے ہرگز مول نہ بھائے
مدوں سزائیں صادر ہوئیاں کفروں باز نہ آئے
راہ ہدایت طرف نہ لگی ڈسے بھار جنجالاں
وتا رہن جہالت اندر رب دی بے پرواہی
کفر فساد قبول کیتو نے وچہ گمراہی ستے
پر ایہہ منکر پاک قرآنوں نہیں خیال گذارن
سچی بات نہیں سن سکدے رب دی لیکھ اسی
اوہ پھر رستے پکڑ کھلوتے ہو گئے اہل ہوائی
دنیا اندر قید تے قتلاں قہر زجر فرمایاں
اس دوزخ کئی جاون کیتے جو کیتا پھیر کھائے
حق دے وقوں منکر ہو گئے وچہ وبال ملامی
ابوجہل تے ہور اس سنگی اندر بدر ترائیاں
ہور کفار خوار ہمیشہ اس راہ چلن ہارے
اوہ منافقاں بے دیناں نوں دسیا پیش گوئیاں
جنہاں دے وچہ اسلام سیانے جاتن حق یقینی
دل دل ناں نوں نقل اعمالوں اوپر نقش رسولاں
ایہہ انعام الہام خدائی کد فرمور کہیاوے
جے سوسن نہ سمجھا یاوں کفر وبال ڈباسے

سخت عذاب حشر دا باقی آون والا جانی
اسد اخوف قرآنوں ثابت غافل چھوڑ نہ یانی نو

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝

اور بعضے لوگوں میں سے وہ ہیں جو کہتے ہیں کہ ہم ساتھ اللہ کے اور ساتھ دن پچھلے کے اور نہیں وہ ایمان لانے والے

اور آدمیوں میں سے بعض ہیں جو زبان سے کہتے ہیں کہ ہم خدا پر اور قیامت کے دن پر ایمان رکھتے اور وہ ہرگز مومن نہیں

بیان منافقوں کا جو زبان سے کہتے ہیں ہم اللہ پر اور قیامت پر ایمان لے آئے مگر باطن میں قباحتیں اور کدورتیں رکھنے کی وجہ سے کبھی بھی ایمان لائینگے

کفر بیماری دل اوہناں دے ہین منافق بھارے
آکھن اسیں ایمان قبولے واحد ذات ربانی
اوہ ایمان نہ آتی ہوئے خود اللہ فرماوے
اقوں مسلم شکل بنا کے باطن سست اعمالوں
جے ورتارے ورتن اوہناں مومناں نال رکھائے
صرف ہونا ایہہ ریاہی کارن دنیا داری
اینویں مومناں اندر آکے کردے مکر و فریبی،
اقوں کہندے مومن ہوئے باطن دلوں ہوائی
دو رکھ بازی اقوں نمازی وتوں دلیل کفاری
اقوں کہندے یار محمد ی باطن شان گھٹائے
شیعہ بن کے کہن زبانوں اصلی سید آئے
بعضے ظالم اقوں باقوں حنفی بن بن بہندے
جنہاں دلوں زبانوں منیاں اللہ واحد تائیں
نقش قدم سرکار دو عالم نور ایمان پیارا
تن ہو تیراں وانگوں نمازی رازی وچہ صنائع
میراں غوث غلامی اندر اپنے وقت گزارن،

نال زبان اقرار لیاندا اندر شرک گذارے
نہ ہے یقین قیامت اتے باطن دلوں شیطانی،
ہے منافق حقطمہ اندر جو فریب کماوے
وچہ دکھلاوے خیر نہ ہونہ باطن گندھیاں نالوں
نفع نہ دیسی ہرگز کوئی سخت عذاب دبائے
دنیا سمجھے دین گوایا لا علاج بیماری
بکتے دشمن دین نبی دے گل لعنتاں سلیبی،
نہ ایمان قیامت اتے نہ دل نور صفائی
ست ہتھیار منافق سٹھا جانے دنیا ساری
جھڑ امتی پاک نبی دا انہیں شفاعت پائے
پنجتن کھٹی پاک اماماں منع حدیث سنائے
منکراں اوہ بھی مثل منافق راہ گمراہی پیندے
روز قیامت دے اقراری اہل سنت سر تائیں
سر دیاں اوہ سہل سمجھا تن ہے جلک دشمن سارا
نبیاں تے اولیاواں اوہ پیر عذر نکالدے نائیں
ظاہر باطن اکو جیہاں ڈیگے بیڑے تارن

وانگ قصوری تے حلوائی لاثانی شیدائی
ہے منافق وچہ زیانی اپنا آپ خواری
آکھو منافق روز قیامت فیض نہیں کجھ پاوے
وانگ یزید ہووے بدنامی تیک قیامت تا
محمد اسماعیل ہمیشہ حق بیان سنائیں،
قدرے سلا بے خبر پانی وانگ مشاطہ یاری
کتیاں واکر فکر شہ ربی قوت تیرا دیرا ای،
اسعدا امر رضا رست ہمائی ہر دم کریں قبولی
جیہڑا حکم خدا دے پاسوں پاک محمد پایا
قلم تیری ہتھ پیر حلوائی کرسی پارا تارے

پاک نبی دے پکے عاشق فیض زمانہ پائی
دوجیاں نوں بد راہ ہمیشہ عقبے سٹے لا پاری
جس دنیا لئی دین گواوے اوہ زر کم نہ آوے
اونہاں نالوں بدتر ہویا نال شیطاں دے جتا
حق نہیں جان نکالی جیہڑا اس دا خوف نہ کھائیں
رکھ بھروسہ سروادر چو صاحب غم خواری
حکم اوہدے بن گل نہ ہلے ہر کوئی اچلن والا
غیبی مدد نال ہمیشہ پاسیں حب رسولی
اسعدا مطلب نہ چھپاویں لازم توڑ لیجایا
صاف بیان عنوان تمامی تول قرآن سپارے

يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ وَمَا يَخْدَعُوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ؕ
فریب دیتے ہیں اللہ کو اور ان لوگوں کو جو ایمان لائے اور نہیں فریب دیتے مگر جانوں اپنی کو اور نہیں سمجھتے
وہ خدا اور ایمان والوں کو فریب دیتے ہیں حالانکہ کسی کو فریب نہیں دیتے مگر اپنے آپکو اور نہیں سمجھتے

بیان یہ لوگ اپنے خیال میں اللہ تعالیٰ اور ایمان والوں کو دھوکہ دیتے ہیں بلکہ یہ دھوکہ اپنے آپ سے کر رہے ہیں اور وہ نہیں شعور کرتے

ایہہ منافق اپنے ولوں چلے چال نفاقوں،
بنگے ایہہ فریب اونہاں دا نال کسے دے نائیں
بے شعورے عقلوں انھے سمجھن سوچن نائیں
ظاہر مومن بن زباتوں کرن نفاق خطائی،
ایہہ نفاق حشر دے اندر انہاں دے سر آوے
شدیاں ہویاں نال زبانے مومن بنن ریائی

اللہ ہور ایمان والیاں نوں دھوکہ دین صداقوں
جان اپنی تے مکر بنا کہندے اہلک سائیں
نال ایہہ دھوکہ اپنے اتے کردے شام صباحیں
ذات ربانی شان اقبالی ایہہ نہ سمجھن کائی
دوزخ نار آزار معصیت ورتہ تنہ پھڑاوے
دوں دلیلاں نال کفاراں دس حال وہائی

بیت اوہناں دے سُننے کارن بنے جاسوس کمینے
دھوکہ بازی ایہہ منافق کردے نال الٰہی تے
نال اصحاباں کہن منافق ہاں ایمان لیائے
رب دی شان عظیم بلندوں ایہہ دھوکہ کھائے
لوک حضوری دا ننگ قصوری واقف کروا گئے
باطل طمع کاذب دے سنگی ہو گئے بے شعور کے
اپنے آتے ظلم کماندے کر کر ظلم دکاٹے
آپے جدوں عذاباں اندر ڈِگے جاسن زوروں
اے منافق تیرے کارن سچے قرآن گواہی
پکّا مومن دل یقیں ہو سکے نفی اثبات پکا ویں
محمد اسمٰعیل سچے مومن دلیں نفاق نہ کاسی

پھل پھلاوے پیتے اوہناں نوں لے سنگ لعینے
نال اہل ایماناں تائیں کردیں چیستہ رانی
سمجھے کار فریباں والی آن وبال دکھاندے
نبیاں شان نبوت ملیا ایہہ بھی سمجھاں پارے
بیشک ایہہ وبال تمامی نے دوزخ نوں گئے
شہوت حرص بے دینی یاروں جھن حال نہ پورے
جنگل خوک چراون والے چیر پھاڑن لگے پاڑے
تاں پھیر ویلا ہتھ نہ آوے آج منافق طوروں
سچی ایس کتاب آسمانوں سوچ کریں اس جائی
چھوڑ نفاق اتفاق اسلاموں فقر خزانہ پاویں
تاں ایہہ کلمہ سدھے تائیں نہیں نجات دلاسی

فِىْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ ۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۢ بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ

وچ دلاں اُنہاں دے مرض ہے پس بڑھائی اُن کی اللہ نے مرض اور واسطے انکے عذاب ہے دردناک بسبب اسکے کرتے جھوٹ بولتے

ان کے دلوں میں بیماری ہے پھر خدا نے اُنکی بیماری بڑھا دی اور جھوٹ بولنے کے سبب ان کے لئے دردناک عذاب ہے

بیان اِن کے دلوں میں کفر کا روگ ہے جب وہ نفاق اور منافقانہ چالیں کرتے ہیں تو یہ روگ اُنکا خدا زیادہ کر دیتا ہے دعویٰ ایمانی میں کاذب ہیں۔ اسلئے انہیں دردناک عذاب ہوگا۔

قلب بیمار کفر دے یاروں دائم روگ بیماراں
ہور زیادہ سستی غفلت لگے روگ پرانے
قلب بدن دا اصلی پرزہ ڈِگا وچہ گمراہی

جیوں جیوں کرسے ایسا چالا مرض وبال آزاراں
جھوٹ خلاف اوہناں دے یاروں دردِ عذاب لگانے
وجہ بُرائیاں روگ زیادہ لاوے پاک الٰہی

چالاں چلدے مکر فریبی دعوےٰ کرن ایمانی
سدے گا درد عذاب ہمیشہ کارن ایس معذوری
شک کفر تے شرک وبائی اتے قلب سیاہی
جھوٹے دعوے کرن ایمانی رہندے اندر چالاں
وڈکیاں دی جو رسم جہالت اس تے چلنہارے
ایہہ شفا ہدایت رحمت پاک قرآن نورانی
ایس سببوں وچہ جہالت بھلے راہ صفائی
جیہڑے دوا اکسیر جیہا نہوں نہیں موافق لگی
تاں پھر ودھی گئی زیادہ ایہہ وبا بیماری
امر الٰہی منن ناہیں چلے مکر شیطاں سنے
اسے کارن درد عذابی رب تیار کرایا
مِن النّار اتے اس اُتے ناہیں مومن جا مکائیں
ایس مرض دا اصلی دارو چھوڑ نفاق تمامی
اُس دے اوپر لا مکانی رہجا چھوڑ ہوائی
اس دے بعد رسالت والا چھوڑ خیال مُبانی
کر کر شرک خیال کمینے کریں منافق چالاں
دل دے اندر کفر ٹکایا مومن بنے زبانی
دسّے ہور تے کردی ہوراں یا حجاب کمینی
دل دے راز چھپاون والا حق تعالیٰ سنے
ہور اتے غیبی خبراں رب الہام کرائیاں
شک شبہ دی نہیں گنجائش جاں اللہ فرمایا
جیوں جیوں رب قرآن اتارے انہاں حسد سوائی
دلن جھوٹ ورتاں دے اندر کفر نفاق دا انبارے
متقی کافراں تے منافق ظاہر کر دسے
جنہاں وچوں متقی والا شان بلند دکھایا

بدلے کذب خلاف بیانیاں اندر سدا زیانی
اس لئے اندر چین نہ رتی رحمت پاسوں دوری
ودھی دل دل ہور زیادہ نال وسیلے گمراہی
اسلئے درد عذاب زیادہ ڈونگے وچ جہنم دیالاں
شہوت حرص خواہشاں تائیں نہ روکن زنہارے
اوسنوں سننا چاہندے نائیں کردے کار شیطانی
شاناں گھٹاون سرور سندا آون باز نہ کائی
اسے روگ بیماری پکڑے نار اہیوں دی لگی
پاک پیغمبر ال نال لڑائیاں نقصان دتے بھاری
یا یا طوق برایاں والا گلے کدوں ٹھکانے
اِنَّ الْمُنٰفِقِیْنَ فِی الدَّرْکِ الْاَسْفَلِ فرمایا
تقوے قول قرآن مجید کی دل نوں پاک بنائیں
واحد ذات تبارک تعالیٰ اس سرور شان ملائی
جیوں فرماوے من شتابی کہندا ایہہ جھلوائی
ایہو مرض منافقاں اندر جس دا روگ قصائی
اس دے بدلے آتش دیاں ٹھے پئیں سریں دیالاں
دسے جھوٹوں سنے کمیناں ناقص مثل زنانی
بدتر دشمن دین نبی دے ایسے لوک لعینی
اس اتے حقا ندا ئیں تائیں اسدا ایہہ چالا
دلیاں ورثہ لیا حضوروں دتیاں پیش گوائیاں
دین اندر پھر شک بناندے کینہ حسد دکھایا
مار عذاب ایہہ ختم نہ ہوسی یاروں ایس خطائی
ایہہ جھٹلائے کذب کلاموں کرسے جہنم سارے
ہر دی کر تعریف دکھائی بدل رحمت دسے
وارث اتے مجدد عالم ہور فقیر جتلایا

درد عذاب تے فعل کمینہ جھوٹ نفاق آزارا
سُن ٹُٹے پرایاں نہ آن اوہو روگ بیمارا

رب رسول دی وچ دیاں گلاں اوہ لیے اوشے جانن
سدا عذاب دے بالی تھوڑے تک تک نہیں پچھانن

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ۝ أَلَا إِنَّهُمْ

اور جب کہا جاتا ہے واسطے اُن کے مت فساد کرو بیچ زمین کے کہتے ہیں سوائے اس کے نہیں کہ ہم سنوارنے والے ہیں خبردار تحقیق

جب ان سے کہا جاتا ہے کہ زمین میں فساد نہ کرو تو کہتے ہیں کہ ہم تو محض سنوارنے اور اصلاح کرنے والے ہیں خبردار رہو،

هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ۝

وہی فساد کرنے والے ہیں اور لیکن نہیں سمجھتے

وہی فساد کرنے والے ہیں لیکن نہیں سمجھتے

بیان جب منافقوں کو کہا جاتا ہے کہ زمین کے اندر مت فساد مچاؤ تو جواب میں یوں دل اُلٹے ہیں ہمارا محض کام اصلاح کرنا ہے اے مومنو یہی لوگ فسادی ہیں لیکن نہیں سمجھتے

جس دم آکھیا جاوے انہاں نوں نہ فساد مچاؤ
اندر زمین نہ جھگڑے پاؤ باز رہو شتابی آؤ

اگوں ترت جواب سناون اسیں سنوارن والے
ہر دو فرقیاں اندر جا کے اصلاح کرییے تالے

مسلماناں تائیں مولا واضح کر سمجھایا
اوہو فرقہ ہے فسادی جو گمراہ سدھایا،

اسیں ایہہ نہ سمجھن سوچن کرن فساد جہانے
بنکے دشمن دین نبی دے دل کالے منہ تانے

نہیں ایمان درست اونہاں اندر بیمار پرانے
رلمل جاون ہر دو پاسے فتنہ کرن دھگانے

ایہو دورخی دروغ کلاماں زمین فساد مچاون
اکھتا و پیاز نہ آون ٹولے کتیں یاوِن،

تاں ازجب مکر معذوراں سے طوفان مچایا
اہل سنت دے بنے مخالف شیطاں پیر بنایا

روکن جا زمین دے چالے یا ستران آرمیتوں
پھر بھی بن سنوارن والے سست ہمیشہ دیوں

ایہہ بھی جھوٹ دروغ کلاماں کاذب لئی عذاباں
ہو فسادی ثالث بندے اندر زمیں خراباں

شہوت حرص بے دینی یاروں چلن راہ شیطانی
حکم پیغمبر دے انکاری دھوکہ باز جہانی

آکھیا جاوے وچہ زمیں دے نہ فساداں پاؤ
سو اسلام اندرین خالص فقر دلاں وان اٹھاؤ

کافراں اندر جیسدم جاوٹن کرن مخول نکارے
دین اسلام جو دنیا اندر ہے سبھی سرور لایا
اسدے ہر مخالف پکے کرن دو رخی گل مالی ؛
اصلاح اوہناں نوں ایہہ دسے پوچا تپ لوہاری
ہولی ہولی شاخ منافقاں مڑ کے تستیق اٹھایا ؛
ایہہ بھی آکھے میں وچ دنیا ہاں سنوارن والا
رب رسول تے دنیاں سندا پکا دشمن ویری
اتوں مومن کلمہ گوئی باطن شہوت بازی
رب فرماوے ایسے بندے فتنہ باز کہاون
بعد اوہناں دے جو منافق نبی رسول کہاوے
رب فرماوے کفر جہالت وچ ایاں اکھیڑ رخیول
گن گن وسے پیر جلوائی میتوں لوڑ نہ کائی
سنت اہل جماعت اندر جیہڑا امام گرامی
ملک اسادے اعظم والا جھنڈا نور نورانی
اسدے امر بچایا نبیوں نال مولا فرماوے
قدسی ہے حدیث گواہی دلیاں تن وڈیاوے
مَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ محل
نہیں پھینکیا توں پھینکا جس دم اللہ پھینکنہارا
ہتھ ولی دا ہتھ نبی دا جان فنا و بقائی
إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ دیکھو شہادت پوری ؛
جھٹ بیعت رسول جیارے تیرے نال بناون
بیعت حضوری بیعت خدائی ایتھے شک نہ کائی
بیعت کولوں جو منکر ہویا اوہ منافق بھارا
اتوں وچ اسلام کہاوے باطن وچ بیماری
ایہہ سبھ دھوکہ جان اتھی تے ہے نہ آپ کمایا

دس بہت منافق بندے اندر کفر چھپاوے
اسدا حسد دلاں دے اندر جاون کفر پھیلایا
پہلی پہلی جہالت اندر کھڑیاں جاہن تماں مالی
کیوں ایہہ سچا دین محمد پھیلیا دنیا ساری
ہر دے نال گیا رل دیری تاں اج قہر کمایا
سر فتنے سنگ سنگی بن کے کرے منافق چالا
دین نبی وچ مکراں پا رہیا ایہہ منافق قہری ؛
دولت مال حکومت طلبی دنیا لئی منازی
ختم رسالت تم نبوت سرور توں فرماون
اسدے کارن دوزخ تپیاں قول قرآن سناوے
جا سیدے جو رودھایا اس توں ایہہ نوں لعینوں
اکثر راہ ہدایت والا دس دلیاں میں بھائی
اک والی لیے ہو شتابی اعظم شان امامی
اوسدا تابع دار کہاویں پاسیں شان ایمانی
فعل بندے دا فعل خدائی وچہ سمجھاری آوے
سرور دے حق قول قرآنی صاف عنوان دکھائے
اسدا مطلب آپے کڈھیں میتوں کھول سنا
کم ولی دا کم خدائی قدسی وچہ اشارا
نائب الرسول مراتب پاکے کرے حل کشائی
إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ کیوں منافق دوری
نال خدا دے بیعت اوہناں دی شان حضوری پائی
بیعت ولی دا ایہو مقصد اوہدا شان دکھائی
اسدا پیر شیطان کہاوے کر دے حدیث اشارا
ایہہ بیماری اکد ہیارے یاوے سخت خواری
ہو اندر اسلام نورانی باطن بیعت بنایا

پچھا تیری حرص ہوائی اتوں مسجد حسانہ
ہو پیوانہ پاک نبی دا چھوڑ مست عشق چالا
واذا قیل خبر دیم کہندے مومن بھائی
لا تفسدوا مت کرو فساداں ایہہ گناہ کبیرا
قالوا اوہ کہندے ناوں اسیں سنوارن والے
انما نحن مصلحون تینوں فرماون

تن سوہنڑ بتاں دی لوچا شہوت دا پروانہ
لبھے اوتھے فضل ربانہ دل ہوسی کالا
انہم منافقون کرو دھیانہ کیتی ظلم تباہی
فی الارض وچہ زمینے آپوں مچھو بکھیرا
کفروں کافر لوں آوازے ہوسے گئے منہ کالے
شرکوں باز نہ آوں ہوسے راہ کفر دے چاون

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ ط

اور جب کہا جاتا ہے واسطے انکے ایمان لاؤ جیسا ایمان لائے ہیں لوگ کہتے ہیں کیا ایمان لاویں ہم جیسا ایمان لائے ہیں بیوقوف

اور جب انہیں کہا جائے کہ ایمان لاؤ جیسے اور لوگ تو کہتے ہیں کیا ہم بھی اسطرح ایمان لائیں جسطرح بیوقوف ایمان لائے

اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَآءُ وَلٰكِنْ لَّا يَعْلَمُوْنَ ○

خبردار ہو تحقیق وہی ہیں بیوقوف ولیکن نہیں جانتے

بیان جب منافقوں کو کہا جاتا ہے کہ تم بھی اسی طرح ایمان لے آؤ جس طرح مسلمانوں نے قبول کیا کہتے ہیں ہم ایمان لائیں جیسے بیوقوف ایمان لے آئے خبردار تحقیق یہی لوگ احمق ہیں لیکن ان کو علم نہیں

لے آؤ ایمان سچاواں ہو کے دلوں سچیا قول
اگوں ایہہ جواب سناون احمق اوہ نال آسے
مسلماناں سنو تسانوں حال بیان سناواں
آکھیا جاوے جدوں اوہناں نوں سچا دین لیاؤ
ایہہ دو رخی تساڈی حالت چھوڑن لازم آئی
آکھن احمق لوک جہلے ایہا ایمان لیاندا
ہر دو پاسے وچ پسرداراں آون جاون والے

جیویں مسلمان عقیدہ رکھن پاک ایمانوں،
اوہناں وانگوں احمق نائیں بولن بول سوائے
آپو احمق جانن نائیں اصلی راز سچیاواں،
جیویں یار اصحاب رسولے سچے حکم پاؤ
اگوں ایہہ منافق ہندے وسن کرن چترائی
ساڈے کولوں ایس طرح تے شرک نہ کیتا جاندا
اگے طرف نہ جھکن ہوندے کہن منافق کالے

آکھن تیرے کہڑے لوکی غالب غلبہ جس پاس
دنیاداری اندر آکے ایہہ گلاں اوہ کر دسے
دل توں نہیں اعتبار رکھدا نہ لا مذہب بے دیناں
ہر اک پاسے نکل جاون پاون جتنگ خواری
احمق لوک جہاں دے اندر ایسے کم کیتے
ایہہ نہ جانن دل زباناں کرئیے دین قبولی
اگے نفس حرص دے اندر پے خیال دوڑاون
کافراں اندر جا بیٹھے دسن بیعت تمامی
کھریاں اہل ایماناں تائیں احمق آکھن زباناں
اللہ مالک آکھ سنادے نال قرآن گواہی
جیدوں اوہناں نوں اکھیاں جیلے لوں ایماں لیائے
یا اوہ دل وچہ آکھن ڈالے یا فیر وچ کفاراں
اوہ تاں جاہل احمق آئے تاں ایمان لیاسے
احمق وچہ نفاق عقائد جیدوں خیال دوڑایا
ایہہ میرے عقیدت مندوں اہل اسلام نتارو
نہیں انجام طرف ایہہ تکن ہوئے بے خوف تساوں
نہ جانن جو بے سمجھاں تھیں آیو اسیں تمامی
جاہل طبقہ سمجھ نہ پاوے جیلے اوچھڑ رائیں
پیر پرست اوہناں نوں آکھن جہڑے بیعت سوہی
حقیقی اتے سے الزاماں رکھن سند اتفاقوں
اللہ مالک کرے دلالت احمق آپوں بھالے
عالم منہ تھیں بن بن بہندے لین نفاق بیماری
سچا جانن محمد تائیں دل تصدیق اٹھاوے
دن بھر رات ذکر دے اندر چھڈ دے دنیا داری
نال اولاد عبادت ہووے اندر عشق ایماں نے

شکی دا ایہہ قول کمینہ ڈاڈیں ڈول عشق گا سن
ہر مذہب دے لوکاں اندر اگے اگے تر دسے
اک جیہکن دل نال نہ رکھن کھیس انہاندا جیتیاں
سنوں تسیں سبے اہل ایماناں ایہو سخت بیماری
پڑھا علم عقل دے اندھے پاون فساد نہ میٹھے
تاں ایہہ فیض فقر دا ملسی پاساں ویدر سولی
شرع مخالف ہو ہو چلن پھیر مومن اکھواون
آکھ منافق نوں ایہہ چالا ہے فساد مدامی
آپوں عالم اہل داناؤں سمجھن پیئے گماناں
ایہو احمق پیر نہ جانن ڈھگے وچہ رسوائی
وانگ جہا جیہو نصارا محکم قدم اٹھائے
اسیں ایمان نہ آنن والے وانگ اوہناں الفیاراں
آپوں عالم اہل داناؤں چاہندے ہن اکھوائے
اللہ پاک اوہناں تائیں ایس طرح سمجھایا
بے سمجھ باداں کیتے احمقاں وچہ شمار رو
ایہہ مخالف دین اسلاموں ہرگز نہیں اچیاپول
نیکوکاراں نال دکاڑاں کرن فساد مدامی
اہل سنت نوں آکھن شرک بھلے حشر سزائیں
اہل حدیث تے احمدی فرقے کہن اسیں مقبولی
ہر اک رستہ نیا کڈھن ایہو احمق عقل قول
حقر غرور تکبر پھیریا مذہب جاہل کارے
دیوبندی ہیاریں سند پائی نہیں حشر نوں کاری
عشق محبت دون سوائی نقشہ نور بناوے
مال اولاد فساد تمامی عابد تنگ بیماری
ایہہ نال دنیا دین تمامی سن سچے پروالے

عورت مال اولاد حکومت دین تدوں بن جاوے
محمد اسمٰعیل ہمیشہ مدد منگ حلوائی
جس دم آکھیا جائے احکام نوں چھوڑو فسق فجوراں
مال حکومت تے ہٹّا تاں فانی چیزاں سبھے
بناں حقیقت سمجھ نہ آوے ایہہ ایمان خزانہ
روگردانی کرائس کنوں جس جاہ کبر غروری،
چلن والا ہوسی تابع جیہوا وہ چل سدھائے
اوہناں راہ توحیدی اتے گردن جیہوں نکالی
ساڈے عقلوں ایہہ بے عقلی دور سیاست یاروں
تدّل بدل اس زمانے ہوندے رہن ہزاراں
اسکارن اک زنانہ ساڈا رہناں ہے دشواری
ہر دو پاسے راکھی رکھن دنیا دے شیدائی
رب فرماوے وایئوا حسن سنیو مسلمانو،

دل تصدیق اقرار زباں نوں چھوڑ نقصان گواوے
پیر قصوری نورو نوری ویوے قلب صفائی
راہ تحقیقی نال ایمانے تاں پاسو منظور ہاں،
سچ حقیقت دے شیدائی تاں نفروں کچھ لبھے
وجہ انساناں تدھے گیندے جے سچا پروانہ
عجز نیاز پیرو مجددی ادب نقش حضوری نو
برے منافق آکھن آکھوں اوہ تاں احمق آئے
ایویں ساڈے حال احوالے ہو نہ سکدے کائی
بیرونے نال زمانے اندر واقف کار دیاروں
شائد غلبہ کون بناوے اندر سرسے یاراں
نال زبانے وجہ اسلامے دیوں کفر اقراری،
ایہہ منافق سدا عذابی دیئے قرآن گواہی
نامحرم مجھ علم نہ رکھن حسنالی نوروں جانو

وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا ۚ وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيٰطِيْنِهِمْ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا
اور جب ملتے ہیں ان لوگوں سے جو ایمان لائے ہیں کہتے ہیں ایمان لائے ہم اور جب اکیلے ہوتے ہیں طرف شیطانوں اپنے کے کہتے ہیں تحقیق
اور جب مسلمانوں سے ملتے ہیں کہتے ہیں ہم مسلمان ہوئے اور جب اپنے شیطانوں پاس اکیلے ہوتے ہیں تو کہتے ہیں کہ
مَعَكُمْ ۙ اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُوْنَ ○
ہم ساتھ تمہارے ہیں سوائے اس کے نہیں کہ ہم ٹھٹھا کرتے ہیں
ہم تمہارے ساتھ ہیں ہم تو مسلمانوں سے ٹھٹھا کرتے ہیں

بیان جب سچے مسلمانوں سے ملتے ہیں ہم بھی ایمان لے آئے اور جب شیطانی گروہ میں داخل ہوتے ہیں تو کہتے ہیں بے شک ہم تمہارے ساتھ ہیں ایمان والوں سے صرف ہنسی مخول کرتے ہیں

جدوں ایمانداراں نوں ملدے کہن اوہناں تدسے نال آں
وانگ تساڈے مومن ہوئے ملیاں مالک سائیں

پھر گئے وہ شیطاناں اندر جدوں اکیلے جاون
کافراں دے اوہ سنگی ساتھی رل مل خوشی مناون

آکھن ہنسی لئے مخولاں صرف اونہاں سنگ کریئے
باطن نال تساں دے ساڈا دل توحید نہ پڑھیے

مسلماناں نال مخولاں نال زبان اقراری
دلوں نفاق سے تے یار تساڈے اندر عمراں ساری

خالص مومناں دوں جد ملدے کہن تدوں اظہاری
اسیں بھی مسلم دین قبولی ہوئے کفر بیزاری

جھوٹھ بنا کے کرن گلاں نال بچاون جاناں
ایہہ جانن جو اصل مومن سے عدل پیمانہ

دیوں چھڈ زبان نہ کریئے صاف کرن تقصیراں
خالص مومن دی اس صفتوں کجھ اوہناں دلگیراں

خلوت اندر نال شیطاناں جیہاں اوہ مجلس لاون،
سرکش ظالم جاہل حساری اوس جگہ فرماون،

بلاشبہ ایہہ بات اساڈی نال تساں ہمراہی
ہنسی ٹھٹھہ کرن زبانی دل تے کفر سیاہی

انا معکم کہن اوہناں قول ہو کے دوہیں زبانوں
آمنّا والقطع زبانوں واقف نہیں ایسا قول

دو مذبذب جیہاں پاک نبی دے یاراں نظری پائے
عبداللہ بن ابی تدوں پھر اینویں کہہ سنائے

میں بھی مثل تساڈے ہویا مومن اہل صفائی
تاں مولا نے آیت اگلی ہتھ جبریل پہنچائی

اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ۝

اللہ ٹھٹھا کرتا ہے اُن سے اور کھینچتا ہے ان کو بیچ سرکشی ان کی کے بہکتے ہیں،

خدا ان سے ٹھٹھا کرتا ہے اور اُن کی شرارت میں اونہیں کھینچتا ہے۔ وہ بہکتے ہیں

بیان اللہ تعالیٰ ان کی ہنسی اڑاتا ہے یعنی دنیا ان کی نفاق اور دوزخی باتیں دیکھ دیکھ کر ٹھٹھے اور مخول کرتی ہے سارے جہان کے طعنے ملامت اور ذلت سہتے ہیں اور اللہ ان کو اُنکی سرکشی میں پڑے رہنے دیتا ہے اور اندھے ہوئے ہیں بھٹک کر ہلاک ہوتے ہیں

اللہ سارے جگ جہاناں دے واحد یکتا ہی
ٹھٹھا دے سزا جہنم ہور ذلت گمراہی،

دنیا دیکھ نفاق منافق ہنسی کرے مخولاں،
کہندے مومن تکلیہہ جاوے عجب نفاقی ڈھولاں

سرکشی دے اندر مولا دیکھے اوہناں تائیں
بے پرواہی یاروں سٹے رکھے اونہیں جائیں،

اوہ انھے مردود نکارے بھٹک بھٹک مر جاون
ہویا غضب قہار ربانی سدا سزائیں پاون

جہالت وچ رب العالم اندر دنیا چھوڑے
دن دن کرن اسراف برائیاں آدن یاد نہ کائی،
مومن ویکھ اوہناں دی حالت ششدے کر دے جاون
شیطان دسے پیو طالب طلبی حب حقیقی چھوڑن
ایہہ نفاق اندر مغروری رب نوں کی چھپائن
ہر شاہ رگ توں نیڑے نزدیکی بھلے پھرن ہوائی،
ایہہ ایمان فریبی ہرگز نفع نہ دیون بارا
دیکھ اوہناں دی حالت ایسی سبے پیندا الٰہی،
اٹھدے جاہل بھٹک بھٹک کے پھردے نال حیرانی
ہن تہاڈی عمراں ساری پاروں عاق عذابی
اللہ ولوں عاق تے جل مٹے جاں گمراہ سدھائے
یا غوث المدد کلاموں منکر کر سستی جد آئے
دنیا ڈوب جہالت اندر پاروں عاق بیماری
جیوں جیوں عار کرن اسی تکوں تڑکے رب والی
استغفار الغفار خداوند سے جواب سنایا
مومناں نال یا وہ ششدے کر دے رب قہار حیرائے
پاروں ایس نفاق اوہناں تے رنج مشقت مالی
ٹھکریاں مٹی ڈھیر لگاون چھوڑ یاقوتی لڑیاں
دل دے انھے وچ بے عقلی ہر دم ڈوب وگائے
سرکش بنے جہان وچالے ڈبے وچ گمراہی
اوہناں ہتی مومناں سندای اندر عمر بتائی
کر کے بخش تکبر لاناں سپنے دس کا چتر اشیاں
اسے حالت اندر مولا روح نوں فیض بنایا
زور ہیں ہنیں خداوند عالم ایہہ ورثہ پکڑ اندا
لعل وگا دے پتھر دستے کر دا جمع سودائی

مال اولاد زیادہ دینکے اندر جہل الغوز شے
دوزخ دے سزا ہمیشہ کہیا پاک الٰہی،
آکھن ایہہ کیتے توں کیوں ناں نفس ہٹا دن
اہل کفر دے اندر جا کے مکروستانی مورطن نوں
ظاہر باطن تکن والا کیوں اعتقاد نہ آون،
اسدے ہوندیاں کرن برائیاں خوف نہ رکھن کائی
جیہدے اندر نفس پرستی وچہ ریا ر گنذارا
سٹے جہل فسادان اندر کٹھے باہر نہ کائی،
چار دناں دی عمر گوائی کر عقبہ نقصانی
ایہہ متکبراں نے راتیں ڈٹھے وچہ خرابی
پاک حبیب اوہدے منکر دلیاں شان گھٹائے
اللہ تے رسول اوہدے قول انہاں نوں نہیں بھائے
پاک نعت کروں دل تھے اندر عمراں ساری
پھینک بھٹک کے وچہ حیرانی مرن ایہا توں حانی
ایہہ بھٹکار منافق اوپر مومن طرفوں پایا
مومن دے حق دور اقبالی صاف اشارہ آوے
سدا حیاتی روگی ابدی وچہ زیاں کمالی
لعنت ربی اللہ مالک سد نفاقی اڑیاں،
ذلت ہور ملامت پاون کی اوہناں تھیں آئے
شان ایمان نفی اثبا توں دسے وچ الٰہی
دوزخ نار عذاب ہمیشہ کیتا درتف، الٰہی
لاف زنی دی حدوں لنگھے سرکش مثل سدائیاں
بوجھو سرا جہنم والی ورثہ بھتہ چھڑایا،
منکر یار شیطان نفس دا آپیوں عقل گوایا
کی کرنیگا بیت جواہری جس دم نیڑے آئی

نفع نہ دیاں برابر دسے ونّی عقل دانائی
ایہہ خود مورکھ عقل گوا کے اوجھڑ راہ سدھائی
باقی ہو اسلام وچہ جاسے دلوں نفاق حضوری
خازن ہور عزیزی اندر تحفہ دیکھ رسولی
بس میاں ایہہ وِی حقیقت جو نفاق نفاقی

پھر جو ہور کھیتے دھگانے دلوے ورنج الٰہی
اہل سنت دے سنت اوپر حنفی شان سوائے
ایہہ بھی ادہناں وانگ نہ دائی خازن تاکہ ضروری
نبوی گنڈھ تفسیر پیا رکھے جیدی مقبولی
کدی نہ مڑ دے قہر قہارا کیا نہ ہوسن اتفاقی

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى فَمَا رَبِحَتْ تِّجَارَتُهُمْ وَ

یہی لوگ ہیں جنہوں نے مول لی گمراہی بدلے ہدایت کے۔ پس نہ فائدہ پایا سوداگری ان کی نے

یہی لوگ ہیں جنہوں نے ہدایت کے بدلے گمراہی خریدی۔ پھر ان کی سوداگری نے نفع نہ دیا

مَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ۝

اور نہ ہوئے راہ پانے والے

اور انہوں نے ہدایت نہ پائی

بیان یہ وہ لوگ ہیں جنہوں نے ہدایت کھوئی اور گمراہی اور ذلت کو خرید لیا۔ وہ اس تجارت میں کوئی فائدہ نہ پاسکے انہیں تجارت کی اکل ہی نہیں آتی

پتنا ایہہ لوک جنہاں گمراہی لئی خرید دھگانے
ایسی تجارت دے وچہ پایا بہت خسارا
نیک اعمال کماون کارن بھیجے حق تعالیٰ
اشرف راہ ہدایت والا بھلے سر سے بازاراں
رستے اوجھڑ اندر جا کے ذلت اتے خواری
تا قلعہ ایہہ منافقاں والا راہ وچہ لٹیا چوراں
کلمہ پڑھ کے نال زباں نے ربط ایمان بنایا
وچہ ایمان سوداگری تیری جیہڑا نفع اٹھاندی
زہر بلا لیا خریدی دسے تریاق شہابی

ونّی ونج ہدایت اوہناں ایسے لئی دلوانے
رستہ اصلی بھل کھلوتے مال لٹا یا سارا
ہڈیاں اندر عمر گوا کے دل نوں کیتا کالا
گھاٹا رہیا تجارت اندر چلے توڑ ہسا راں
سودے اندر نفع نہ ہویا لیکھے مال بیپاری
نفس شیطان حرص دے پچھے دیر چیدی کھوراں
پھیر نفاق دلی دے پاروں چاہیا دو کرایا
کیتا جدوں نفاق حسد دی نور ایمان گوانی
دنیا عقبہ اندر گھاٹا پایا روں ایس نادانی

دنیا اندر کسر اٹھائی ذلت لئی خواری
اس سودے وچہ نفع نہ رتی ڈٹھی عقل بے عقلاں
رستہ راہ نہ لبھیا اونہاں جہڑا اندر ٹوہ جیہا ندا
دل زبان مخالف دونویں کیویں نفع اٹھاوے
جنہاں لوکاں تے وچہ ایسیاں صفتاں پائیاں جان
کفر خریدیا راہ گمراہی اندر روشنیا واری
دے یقین ہویا ہے شکی کیتی بڑی نادانی
ہتھوں چھوڑ نجات نکائی لئی ہلاکت زوری
جنت چھوڑ جہنم لیا فائدہ کجھ نہ پاوے
ایس گروہ نوں طرف منافع راہ نہ لبھے کائی
اصلی پاک پیغمبر جیہڑا اسے حبیب خدائی
خوش غلامی چھوڑ منافق نفس غلامی کردا
بدلے دنیا دین گوایا ایس منافق بندے
اوہناں تائیں نفع نہ ہوسی ایہہ موڑ کہے دینی
راہ نہ پاون طرف ہدایت پاون بد عقیدے

عقبے نار پرانی اندر سٹے ذات عقاری
بدلیاں اندر سبقت پائی ہوالستانی شکلاں
مال تے جان بچاون کارن ایہہ پیا مکر بہت ندا
دل تصدیق ونوں انکاری نفع زبان نہ پاوے
جو منکر وہ کول قرآن وحی دلیل لیاون
دنا قنچ ایمان مقدس وچہ نفاق بیماری
لیا نفاق اخلاص فنا یا اندر حرص زبانی
سنت بدلے بدعت پائی کر کے سینہ زوری
اس سودے وچہ پیا خسارا آخر پچھوتاوے
حق گوایا باطل پھڑیا آیت نال گواہی
اسدے بدلے مرنے والی سٹے تقلید بنائی
دل تھیں شاکر اتے زبانوں کلمہ طیب پڑھدے
درجے چھوڑ حقیر قبالوں لئے عقاید گندے
سنت چھڈ بدعت نوں لیا شکوں لئی یقینی
اٹھے ہوئے حق گوایوں بدلے ہوئے دیدے

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا ۚ فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ
مثال ان کی جیسے مثال اس شخص کی ہے جو جلاوے آگ پس جب روشن کیا ان کی روشنی کو لے گیا
ان کی ایسی مثال ہے جیسے ایک شخص نے آگ جلائی جب اس کا گردا روشن ہوا تو خدا ان کی روشنی لے گیا
اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ۝
اللہ روشنی ان کی اور چھوڑ دیا ان کو بیچ اندھیروں کے نہیں دیکھتے
اور ان کو نہیں اندھیروں میں چھوڑ دیا کہ وہ کچھ نہیں دیکھتے

بیان ان کی مثال ایسے شخص کے مانند ہے جس نے آگ جلائی اس روشنی سے

گرد کی تمام چیزیں روشن ہوئیں اللہ تعالیٰ نے ان کا نور سلب کر لیا اور ان کو ایسے تاریک اندھیرے میں چھوڑ گیا وہاں انہیں کچھ دکھائی نہیں دیتا

ایسے وکھ مثال مطابق مشعل اوہناندی آسے
نور مثالی اس روشن کولوں جانن گرد سنواری
اپنا چینتی نورا اوہدے نزل کیتا سلب الٰہی
اوہ تے نظر نہ آوے مولے یارو سلب بینائی
دکھیو خبط نیاں اسے برائیاں اندر قہر وبائے
مجلس صحبت پاک حضوروں پائی جو بیتائی
مال تے جان بچاون کارن حیلہ ساز بنایا
زہد ریاضت ہور جہادوں ذکروں جان بچائی
رشتہ دار کفار نہ چھڈے سنے مہاجر نائیں
اسے حالت اندر موئے منافق اٹھایا تائیں
اللہ مالک بدلے اندر دیتیاں سخت سزائیں
کفر فریب تے جھوٹھ نفاقی جے وبال اندھیرے
جہل جہالت قہر وبالے بہت اندھیر عذاباں
غضب الٰہی نازل ہویا تنگی چھوڑ سدھاے
اللہ مالک دل نوں تکے پکڑے شرع زباناں
پر ایہہ مورکھ سمجھے نائیں اٹھے دین اسلاموں
ایہو حالت اللہ مالک پیش قرآن سنائی
صفت منافق دی اس شکلوں جو وچہ بار لجھارے
راہ بھلی ہی اگ جلائی ہور بجھائی خاروں
پھر جاں گرد وا روشن ہویا اس دے چار چوفیر دلاں
آندے اندر چھڈیا اوہناں ویکھ نہ سکن کائی

مثلاً کوئی انسان تساں تھیں گرسے اگ جلائے
جیس تے چیزاں دسن لگیاں نال اوسدی چمکاری
وچہ اندھیرے سٹ اوہناں نوں دتا چھوڑ ہوائی
ایہہ قہار جبار الٰہیوں سبئے وبال خطائی
اپنے پاپ گناہ انساناں اگے تیرے آئے
وچہ کفاراں یاد بھلا سکے نکلے نور صفائی
شاق ایمان خیال نہ رکھیا ولیس نفاق نکایا
تلخی گرمی جھل نہ سکے تاں ایہہ نور گوائے
ہور انصاراں وانگ نہ ورتے وچہ امداد دوں پائی
یارو اس نفاق بیماری کھتھا نور اجھائیں
کہیں قسمانڈے آن اکفیرے بنے عذاب سزائیں
آتش طعن ملامت ہی جیہڑا نال مومن دے جھیڑے
شہوت پاپ گناہ کبیرے لگے کرن خرابی
دل دا کلمہ پڑھیاں ہویاں اس جاہ جان بچائے
ووڑیں یا سے کریں دھیانا خالص مرد یگانی
پڑھ کے عمل نہ کردے مولے ہوئے عاق اماموں
صم بکم جان ہوائی شہوت دے شیدائی
رات اندھیری بدل نیری ابر آسمانی بھارے
چور درندے دشمن سندا خوف خطرے زت یارو
اللہ مالک نور اٹھایا ہویا غبار اندھیر دلاں
ایہہ وبال قہار تمامی شامت فعل برا تھے

جھڑیں جھوٹیں کرے نفاق زیادہ آن تاکی چھاوے
لے ایمان جہانوں جاوے آکھنی بے حالوں
چالا چال کمال مجدّدی مولا سنگ رلا وے
راہبر وے دربار شہانوں پاوے درجے عالی'
یا غوث المدد کلاموں نہ سو عاق جہانوں
سنگ صفحان جیہا ہے تائیں کیویں رول دکھایا
سکھر جو امداد ہدی دا ہے مشتاق' پورا
ولیاں دے اقبال تہانے خالص نیت یا رول
نورا ہدے نوں سیلیاں مولا گنّدے راہ سدھاگے
مال تے جان بچاون کارن مومن بن زبانوں
محمد اسمٰعیل ہمیشہ طالب حضور رکھے

آپنی کیتی آپنے اگے اک دیہاڑے آوے
چھوڑ منافق ایسی حالت باز آ چھپ اِک چالوں
ہادی دی ہدایت اُوپر کیوں تدھ عار وکھاوے
غوث غلامی فیض مدامی مددگار کسالی'
تابعداری ایس ولی دی بخشے نور ایمانوں
بدھی نوں پھر یار یہ بیں کیوں نکر چیت ملایا
قبروں فیض مدام حصولی روشن نور حضورا
جیسے سو منکر منے تاہیں جان اوہ چیا دو رول
اٹھے سونے پاک اسلاموں بیٹے دور جھاے
شہوت حرص بخش دے یارول عاق حضوری خالی
پیر حلوائی دے در منگتا پاوے فیض حضوری'

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝ أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ

بہرے ہیں، گونگے ہیں، اندھے ہیں پس وہ نہیں پھر آتے۔ یا مانند مینہ کی آسمان سے
بہرے ہیں گونگے ہیں اندھے ہیں۔ پس وہ نہیں پھریں گے یا ان کی ایسی مثال ہے جیسے آسمان سے

فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ ۚ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي

بیچ اس کے اندھیرے ہیں اور گرج ہے اور بجلی، کرتے ہیں انگلیاں اپنی بیچ
مینہ یعنی بدلی ہے اس میں اندھیرے اور گرج اور بجلی ہو، کڑک کے مارے موت کے ڈر سے

آذَانِهِم مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ۚ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ۝

کانوں اپنے کے کڑک سے۔ ڈر موت کے سے اور اللہ گھیرنے والا ہے۔ کافروں کو
وہ اپنے کانوں میں انگلیاں ڈالتے ہیں۔ اور اللہ منکروں کو گھیر رہا ہے۔

بیان یہ لوگ بہرے گونگے اندھے ہیں سچی باتوں کو نہیں مانتے یا مانند
مینہ ایسے کے جو برستا ہے آسمان سے اس میں اندھیرے گرج اور بجلی

موجودہ دور کے لوگ بجلی کی کڑک سے موت کے خوف کے مارے اپنی انگلیاں کانوں میں دے لیتے ہیں حالانکہ کفر کرنے والوں کو خدا تعالٰی نے چاروں طرف سے گھیرے ہوئے ہے

ڈورے گونگے انھے جانی ایسے لوگ جہانوں
بیجی گل نہ منن ہرگز نایں اس طرفے آون
گرج اندھیرا بجلی یاروں کالی رات ڈراوے
دیکھ ایہہ حال منافق بندہ انگلاں کن وچ پاوے
ول ول چار چوپھیر ولے اوہناں اندر گھبرانا ڈٹے
ڈاہڈے پکڑے اللہ مالک پاسوں نہیں رہائی
یاروں ولی نفاق اوہناں نوں ایہہ جہاد ریاضت
جے اسلام شیدائی ہوندے تاں اوہ کھول کھاندے
جان تجھے پاک اسلام مقدس کولوں اسرار اٹھاندے
پھیر جان اوہناں پاک اسلاموں تجھے دشواری پائی
تد جے ایہہ سعادت اوہناں مشکل نظری آوے
قول قرار سنن تھیں عاری انگلاں کن وچ پاون
کفر اوہناں نوں چنگا دسے یاروں بڑے عقائد
اللہ مالک دتے ہین اکھیں کن زباناں
دتے دان انعام تمامی مولا پاک الٰہی
جدان توڑ اگیرے لگے جیو شیطان انکاری
اپنے پاپ گناہ اوہناں نوں راہ وچ بنے انھیرے
رب العالم وچ قرآنے صاف بیان سنایا
اوس دریبے وچ نار جہنم اندر جو شمشیر وشال
حق سنن تھیں بہرے ہوئے گونگے حق کلاموں
حق اوہناں نوں نظر نہ آوے مرسن ایسے حالوں
مال تے جان بچاون کارن سی اقرار زبانی

نیکی طرفے پھرن نہ موڑے لیندے سبق شیطانوں
یا مثال اس بدل والی جو آسمان وساوے
گپ اندھیرے وچ چمکوں کڑکوں خوف مرن دا آوے
قادر قدرت اہل کفر نوں وچ عذاب دباوے
بدلا ایس نفاق بیماروں پا دوزخ وچ ساڑے
رب محیط اوہناں نوں لیا شک ایتھے نہ کائی
بجلی جا نکوں دسے اوہناں ربدی پاک عبادت
دانگ شہیداں مرنوں جیداں واں اکراماں پاندے
اس چمکاروں رستہ لبھے قدم اگیرے چاندے
زہد زکوٰۃ عبادت دلوں آیا لطف نہ کائی
پھر اس جانی رہن کھلوتے اگے قدم نہ جاوے
باپ دادے دے رسم رواجوں ہرگز باز نہ آون
رشتہ دار کفار نہ چھڈے شاید ہو سکے مجاہد
ہووے بندھا انسان نفاقوں وسیا قہر ربانی
پر اوہ امر نہی دے اتے چلے مول نہ کائی
کبر غرور تکبر اندر ہووے قہر قہاری
عہد وعید اتھے دی یاروں وہ اللہ مالک گھیرے
ہے منافق حظ اندر تجھے دردے پایا
پھر بھی عقل وسار جہانے نہ اس کیتا ہوش
دل زبان مخالف دووی رہندے تے اسلاموں
ایسے طرح اٹھاندے جاون دور ایمان وساوں
بعد مرن دے اوہ دکھلاون حسرت آسے زبانی

غم اندھیرا تے عذاباں ڈگے بھار آزاری
اُنوں کالی رات تے بجلی سمجھے چمکاں مارے
انگلاں کناں وچ دباندے رعد برق جد آوے
خوف مرن تھیں انگلاں تائیں کناں اندر پاون
علم خدا دا گیرن والا جاسے منکر تائیں
جیوں جیوں نیت خیالی کسے دا اُسدے عمل نظاہر
سزا جزا مناسب کرکے سرتوں دیون جالا
ہرشے راز پوشیدہ گلوں واقف کار الٰہی
نہیں مجبور کسے توں کیتا ہے علم حق تعالیٰ
جیوں جیوں ہوتا ہوسی سے تے محیط بنایا

یا مثال اوس بدل سمجھیں کالی دھندل نہاری
ڈر ہیندا جد طاری ہوندا خوف خیال گزارے
بجلی چمک آترے سد جاندے اوسنوں سا چلاوے
ولی ارادے رب توں علم پوری سمجھ رکھاون
گیرن والا ازل وتاں وا ابد وتاں دا سائیں
رب قدوس بقا دا مالک ہر ہر صفتوں ظاہر
ہے محیط آویدے وچ ظاہر کا فردا دل کالا
شکی ستے بریانی ہے ازلوں لکھ لگائی
اوہ تکیے ہے مثل دا لایا یا عاقی منہ کالا
کافر جے سو پردے پاوے علم حال ہمایا

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ ۙ وَإِذَا
نزدیک ہے بجلی اچک لیجاوے آنکھیں انکی جب روشنی دیتی ہے ان کو چلتے ہیں بیچ اس کے اور جب
قریب ہے کہ بجلی ان کی آنکھیں اچک لے جس وقت اُن پر چمکتی ہے تو وہ اس میں چلتے ہیں اور جب
أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
اندھیرا کرتی ہے اوپر ان کے کھڑے ہو رہتے ہیں اگر چاہے اللہ لے جاوے کان انکے اور آنکھیں تحقیق اللہ
ان پر اندھیرا ہوتا ہے تو کھڑے رہتے ہیں اور اگر خدا چاہے تو ان کے کانوں اور آنکھوں کو لے جائے بیشک خدا
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
اوپر ہر چیز کے قادر ہے .
ہر شے پر قادر ہے

بیان وہ بجلی جو بارش میں چمک رہی ہے یوں معلوم ہوتی ہے کہ ان کی
آنکھوں کو اچک لینے کو ہے جب وہ چمکار لگاتی ہے تو اس میں چلتے
ہیں جس وقت اندھیرا کرتی ہے وہیں ٹھہر جاتے ہیں جس طرح انہوں نے

روحانی آنکھیں اور کان بند کر لیتے ہیں اسطرح اگر خدا انکے ظاہری کان اور آنکھیں لینا چاہے تو لے سکتا ہے کیونکہ وہ ہر ایک چیز پر قادر ہے

جیہے نزدیک اوہناں دے اکھاں بجلی اچک لے جاوے
جدوں اندھیرا ہو سدھا وے ہوندے کھڑے اوتھائیاں
ہر اک چیز اُتے او قادر قدرت ذات ربانی ،،
جلدی کدھرے اوہ چمکارا اچک اکھاں لے جاوے
اس چمکارے اندر چل پوندے کرن اقرار زبانی ،
جیہڑے کافراں جیہے ہو دوست پرتن دین اسلاموں
انگلاں رکھ کناں دے اوپر تکن کولوں عاری
قادر نہیں محتاج کسے دا مانع کون اوتھائیں
روشن شمع ایمان ہمیشہ کامل اہل صفائی ،
اکثر لوک اسرار جلالوں اسے نظری آون ،
پر جو منکر نہیں اعتباری مرتوے نہ نمازوں
شہوت حرص تکبر وچ تے جاون دور دوبارا
روزہ حج زکوٰۃ نمازوں کیتا ترک حیواناں ،
جے رب چاہوے کن اکھاں نوں بند کرے نشانوں
کوئی مانع منع کرن دی نہیں مجال رکھیندا
وچ تفسیر عزیزی لکھیا ایہہ احوال وساوسے
مومن بن کے وقت جہاداں کردے رہن جاسوسی
اک فرماون پاک قرآن ایہہ ہل رحمت جھڑیاں
روشن پاک کلام ربانی سمجھیا دین رسولی
مال غنیمت کارن موتوں تھیں مومن پئے لکھواون
تھوڑی چمک ہدایت والی جو اوہناں تے آئی

وچ چمکار جدوں راہ لبھے تاں کجھ قدم اٹھاوے
اکھیں کن جے لینا چاہے لے سکدا ہے سائیں
شاہ سلطان بھاوا والی کر سکدا من بانی ،
نور اسلام تے معجزے تکے ہر اک دوڑی آوے
جاں کوئی وقت مصیبت تکن جاون طرف زیانی
جیل اندھیر طاری ہووے اتھے حق کلاموں ،
جے رب چاہندا کن تے اکھاں لے جاوے یکبارگی
جو چاہے سو کر دکھلاوے کامل قدرت سائیں
مرسل، مرشد عالم، عامل تکن راز الٰہی ،
نور مجیدو دے راہ چلیاں باطن خبراں پاون
راہ سعادت مشکل دسے منکر شان عجب نوں
کلمہ آتو آتو پڑھ کے دین قبولن یارا ،
وچ اندھیرے کھڑ نے کھلوتے کی ملنا انساناں
ہر اک چیز اوہدے وچ قبضے مانع کون الٰہوں
بے محتاج محتاج تمامی ہر دا رب سدھیندا
نبوی اتے فیروزی اندر جو سندر دکھاوے
مال غنیمت لٹاں کارن باطن دیو مجوسی ،
حرص مقدس ہویاں دلاں نوں دیوے رونق تریاں
پر ایہہ لوک منافق بنے اندر حکم عدولی ،
پر جو حکم اوہ جگ وچ صادر آسیوں رسول جلاون
پار دلاں اتیں نفاق کمینوں پھر اندھیر ہو جاوے

رہندے کھڑے اوتھائیں تاپھر منزل فقر نہ پاون
تادقدرت پاک خدائی سے ہے جیہدی سلطانی ،

اگھاں کن جے مولا چاہے نور واذ نہال لے جاون
روکن ٹوکن دی کس طاقت اعلیٰ ذات ربانی ،

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

اے لوگو عبادت کرو اپنے رب کی جس نے پیدا کیا تم کو اور ان کو جو پہلے تم سے تھے ۔ تاکہ تم بچو ، ، ،

اے لوگو اپنے رب کی عبادت کرو جس نے تمہیں اور تم سے اگلوں کو پیدا کیا تاکہ تم پرہیزگار ہو جاؤ اور بچ جاؤ

بیان اے لوگو مولیٰ و محسن اللہ کی عبادت کرو جس نے تمہیں پیدا کیا اور جو لوگ تم سے پہلے تھے باپ دادا وغیرہ بھی تاکہ تم پرہیزگاری کے سبب نجات پا جاؤ

کیتا حکم خداوند عالم اپنے بندیاں تائیں ،،
پہلاں جو تساڈے ناتوں دنیا اندر آئے ،
جیہدوں عبادت اوس مولا دی کر سول تسیں تمامی
پہلے لوک بھی اوسے مولا پیدا کیتے جانو
ایہہ تعارف پاک قرآنوں دسیا لوکاں تائیں ،
اے لوگو اس رب سچے دی سر دم کرو عبادت
قدرت کامل تھیں جس نیست کیتا ہست جہانی
سبھ پیدائش اوس مالک دی اوسے لوڑ وڈیائی .
غصہ غضب قہار عذابوں تہ سے ملن نجاتاں
سرور ختم رسالت والا اوچا شان گرامی ،
غوث غلامی قوم مجدد ولیاں بحر اعالی

کرو عبادت اوس خدا دی خلقیا جس تسائیں
باپ دادا پردادا سندی یاد دلائی جائے ،
روز حساب حشر دی سختیوں ہوگ نجات ملائی
تا ہووں ایہہ لوڑ بنائے اس دے فضل کچھا نو
صاف مکھیڑا کر کے مولا بخشیاں مالک سائیں
ہے معبود پرستش لائق پاسو تہدوں سعادت
پہلے جو جو اس دنیا تے ہوئے نور انسانی ،
پوچیا کیہ لوسعادت ہوسی تہدوں ربانی
خالص پوجیا تے عقائد وانگ امام برا تاں ،
لا مذہب بھجویاں کولوں جاؤ نس تمامی ،
خواجگان طریقت والے گوہر نور کمالی

زندہ قوت کرن ابدالاں تکن حال دہائے
زہد عبادت اتقے سعادت ادہاندے یارانے

ٱلَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَّالسَّمَآءَ بِنَآءً وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ بِهٖ
جس نے کیا واسطے تمہارے زمین کو بچھونا اور آسمان کو چھت اور اتارا آسمان سے پانی پس نکالا ساتھ کے
اس نے زمین کو تمہارے لئے بچھونا بنایا اور آسمان کو عمارت چھت بنایا پھر آسمان سے پانی اتارا جس سے
مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَّاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ○
پھلوں سے رزق واسطے تمہارے پس مت مقرر کرو واسطے اللہ کے شریک اور تم جانتے ہو
تمہارے کھانے کو پھل میوے نکالے۔ سو تم جان بوجھ کر اس کے شریک نہ ٹھہراؤ۔ تم جانتے ہو

بیان وہ خدا تعالیٰ جس نے تمہارے لئے زمین کو بڑا وسیع فرش اور آسمان کو بڑا عالیشان چھت بنایا۔ آسمان سے بارانِ رحمت نازل کرکے تمہارے واسطے قسم قسم کے پھل اور اناج پیدا کئے جو تمہارے کھانے کے کام آتے ہیں پس اسے اللہ تعالیٰ کا شریک نہ بناؤ حالانکہ تم کو خبر ہے کہ وہ وَحْدَہٗ لَاشَرِیْكَ لَهٗ ہے

اوہ خداوند زمین تساں لئی جس نے فرش بنایا
بدل رحمت پھر آسماوں نازل کیتا سائیاں
کھاون کارن رنگ برنگی پھل اناج اگائے
واحد لاشریک الٰہی جانہار تمامی ،
دیکھو لیا تساں جیہا کنوں جو شریک کہائے
زمین بنائی ایس انداز نے نال اک طور میانے
وانگ ہوا نہ ولدل جیسی بلکہ فرش بچھونا ،
نال انداز سے بارش رحمت کردا مالک سائیں

چھتر نیلا تان آسمانی چھتاں باجھ کھلایا
پھل اناج رنگیلوں کتھے سبزی ہر ہر تھائیں
پھیر شریک ٹھہراون اس دا لازم تول نہ آئے
خبر تساں نوں معلم قدرت اسدا شان گرامی
کیویں اس نمرود فرعون نے آکدی بدلے پائے
ناہ سخت ہے پتھر وانگوں نہ اوہ نرم سامنے
باغ اناج تے نہراں چشمے دیکھو نال دھیانہ
کارن بندیاں عجب نعمت تکو ہر ہر تھائیں

میوے باغ سبز ارقسم دے رنگا رنگ ادیا ۓ
ہر ہر چیز اوہنا ندے اندر پیدا کر دکھلائی
عقل دتا تمثیلا گلیاں کارن ہر انسانے
شرک مجوسی دا اعتقاد دو خالق اقراری
دوجا سفیہ پیدا کردا یعنی جو بڑا شیطان
ہور اک فرقہ صابین پوجن اگ انگارے
سونے چاندی دے گھڑ ہتھوں ٹھاکر رب بناون
ثابت کرن مکان خدائی جگہ معین دسن
اک مخلوق خدا دی وچوں قبلہ حق بناون
اک دے تے کسے عورت دا نام تجویز بنا ندے
قول کلام اک فرقے والی ایویں شرک اوڈا ئی
حیات النبی ہووَن تھیں منکر کردے شرک قہاری
غیر مقلد فرقیاں سندی ہے لعنت اد شماری
موتہ تھیں کہندے اہل اسلاموں آپیں تمامی سارے
رملل اسد ے اندرا ہیہ سیھ مومن ہیتے سداون
قدم نشان محمد سندا جو کوئی شرک بناوے
مر کرمٹی ہوئے جہانوں ہرگز سار نہ کائی
وسعت علم نبی دیوں منکر کہو اوہدے سر پائیں
خاتم النبیین پیارے حضرت شاہ رسولاں
نعوذ باللہ اک اہل ہوائی ایڈے بے ادبی پائی ،
ایسے فرقے مومن بھا ہو کفر ولوں گھیرے
تقیر نبی تھیں دیکھ ثبوتاں جو لکھی جسلوائی
غیر مقلد شرک فسادی گن گن دسے سارے
مکانی نے جسمانی جہڑے کہن خدا دے تائیں
یار اصحاب نبی دے تائیں سفیہ جو بناون

چھتریاں دتا آسمانی ، سورج چن بنائے ،
کن اوہدی دا شان عظیمی لاشریک سبحانی
جان پچھان جو شرک کماوے او موروکھ رڑ جانے
اک حکیم جو پیدا کردا نیکیاں بے شماری
کردے شرک فساد دکیھے پاون حشر سزائیاں
تیجا فرقہ ہے ہنوداں اوہ بت پوجن بارے
ہور اعضاء جو دسن رب دے مگر شیطانے جاون
ایسے شرک بے دنیا تے قبر بابنے دسن ،
پانی دریا پریاں بوٹا ملسی پیش نکاون
نفی اثبات باذاتی اصول تشبیہ آکھ سنا ندے
یا رسول پکارن اندر عار راوہتاں ول آئی
حضرت غوث اعظم دی پاک کرامت منکر لوں عاری
بہتر فرقے تیک قیامت بن جاون تقراری
اہل سنت اک تو حنفی اسے تے حق پیارے
پر معتزو یا ادب تھیں عاری جہنل فساد کماون
اوس مورکھ قول سارنہ کائی اسے سبق پڑھاو
ایسے فرقے بے دینا دا مذہب جیاں ہوائی
بیت بزرگاں بے انکاری نیڑے مول نہ جائیں
اس دے بعد پیغمبری دعوے جائی کار بھولاں
نانک تاتوں پاک نبی دی ورجہ گھٹ لکھائی
ہو منافق ظلم کماون نفس شیطانی گیرے
پہلی جلد صفحہ اکو نجہ پچونجہ بابت بھائی ،
دیکھ لیویں ہے شک شبہ دی مرض تیرے من مارے
شرک فسادی سدا جہنم وچ گمراہی پائیں
اہل بیت محبوب رسول منکر ہیا کماون

حق اوہناں دے گندے کلمے صادر کرن زباناں نوں
ایسے مشرک بے دینا ندا پیر شیطان کہاوے
نقشبندی تے قادری چشتی سہروردی علماء اہل
اوہناں نوں بھی مشرک آکھن جو مشرک مردودی
دولت دی اک پوجا کردے اک شہوت پجاری
سورج چن ستاریاں تائیں جا معبود بناندے

پھر افسوس اوہ مومن بن دے آکھن اہل ایماناں نوں
جد پھر اوہ مکاری کھڑدا اودھر مستکر جاوے
روشن دین محمد کرکے پایا شان اوچاواں
طالب عرض ہوا جہاناں نوں ہو مومن پھر سودی
سبھے مشرک تاپ کبیرا اصل اصول وساری
لاشریک خدا ونداتے مشرک بتل ٹکاندے

بیان عبادت اور اطاعت میں فرق

طاعت خاص خدا عبادت لاشریک گرامی
زمانبرداری نیک گر اصول لازم یار حضوری
ویسے لوک خدا دی طرفے ہین جھکاون ہاسے
پیر استاد ایہہ روح تیرے نوں پالنہار کہاون
مائی باپ تے حاکم قاضی جو اسلام شیدائی
جے اوہ مومن نیک عقائد اہل سنت اسلامی
عبدالنبی عبدرسول ایہہ جائز نام رکھاون
ایسے نام رکھن تے اندر جو انکاری یاوے
طاعت نوں اطاعت آکھے کردا فرق نہ کائی
غوث غلامی اندر رہ کے پایا فیض تصوری
پاک حضور شفاعت کولوں کردے نفی انکاری
نقش پکا نا پیر لیندے واجو کوئی شرک بناوے
تربت نبیاں ولیاں سندی کرو تعظیم آدائی
نہ عبادت رب سبھے دی کرو اطاعت ولیوں

اطاعت جو مخلوق اوہدی دا تابعدار غلامی
اتے تعظیم اوہناں اندی لازم تاں ہوئے منظوری
اہل طریقت اہل شریعت صوفی مرد سہارے
رب سبھے دی پاک توحیدوں تینوں سبق سکھاون
جے کفر دا راہ دکھاون تاں انکاری آئی
کرو اطاعت اتے تعظیماں بنیو سدا غلاموں
محمد بخش نبی بخش دیسے ناموں شرک سنو آون
اوس مورکھ نوں جان فسادی آیوں شرک کماوے
ایسے فرقے لامذہباں نوں جب نانی اہل ہوائی
غلام غوث ایہہ نام مبارک رہسن سکر معزوری
تدھ تے روتھے پاک الہٰی اندر عمراں ساری
فیض روحانی ہوں نہ یادے سداوچھڑ راہ سدھا دے
زندیاں دا انگوں سن کلاماں ایتھے شک نہ کائی
اولیوں علم نقر دا ورثہ پھیل نے اگلیوں

ولیاں دی اطاعت کیتیاں جیہڑا شرک الاوے
اوہ مردود جہنم سڑسی سدا عذاب اٹھاوے

وَاِنْ كُنْتُمْ فِىْ رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَاْتُوْا بِسُوْرَةٍ مِّنْ مِّثْلِهٖ

اور اگر ہو تم بیچ شک کے اس چیز سے کہ اتاری ہے ہم نے اوپر بندے اپنے کے پس لے آؤ ایک سورۃ مانند اسکی

اور یہ کلام ہم نے اپنے بندہ محمد صلے اللہ علیہ وسلم پر نازل کیا ہے اور اگر تمہیں اس میں کچھ شک ہو تو اس قسم کی ایک سورۃ

وَادْعُوْا شُهَدَآءَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝

اور پکارو دوستوں اپنوں کو سوائے اللہ کے اگر ہو تم سچے

لے آؤ اور خدا کے سوا اپنے گواہوں کو بلاؤ اگر تم سچے ہو۔

بیان اگر تم کو اس الہام میں جو ہم نے اپنے بندے محمد صلے اللہ علیہ وسلم پر نازل کیا شک ہے تو تم بھی اس طرح کی ایک سورۃ ہی بنا لاؤ اللہ کے سوا جتنے بھی تمہارے معاون اور مددگار ہیں سب کو قرآن پاک کی نظیر لانے کے لئے بلاؤ اگر تم سچے ہو تو ایسا کر دکھاؤ۔

جواب اے ہم قرآن مقدس اور پنجی سپارے
جتنے تکے اندر ہووی شرک کماوٹ بارے
مثل قرآن آیات بناون جیکر دیہہ سچائی
یا جو خدا دے جتنے ستگی اہل نعت رسوائی
جیکر ہے ایہہ الہام رب دے طرفوں نائیں
اپنا ایہہ اعتراض دکھاؤ سچا کر اساؤں
تکے عالم نحو درس اور جنہے سبق نہ پایا
عاجز رہ گئے ایس جواب پہ مغرور سوائی
بیتاں دی لے مددگاری آیت کوئی بناون
آن پڑھ دے الہام مطابق اتر نہ سکے کائی

جسنوں شک اوہ اس طرح دی سورۃ پیش گزارے
رل مل مددگار معاون کرن اکٹھے سارے
معجزہ پاک کلام ربانی کھڑا تاب رکھائی
اوہو جیہا کلام بنا کے دسن کر دانائی
تا پھر ایس طرز دے پاروں دسو پیش سبائی
ایسا کر کے دسو سارے تاں پھر سچ بیانوں
اللہ دی ایس الہام برابر تاب نہ کسے پایا
اپنے شرک فساد قطروں آون باز نہ کائی
کیوں جے آکھو آپ محمد لکھ عنوان سناون
کل یہود نصارا عالم عاجز رہے عیسائی

مکے دے کفار تمامی رل مل کرن صلاحیں
جے ایہہ رب دی طرفوں ہوندا پاک الہام کتابی
موقعہ موقعہ حال مطابق آیت آیت لاوے
چالی سال جو اُمی رہیا لکھن پڑھن نہ کوئی
وڈے وڈے نثر نظم دے ماہر علم دانائی
شک شبہ جس ناہیں ہیگا اندر ایس قرآنے
باجھ خداوند کردا کیہڑا ایسے کل گوائی
فصاحت اتے بلاغت لئے دیو مثال اسانوں
اپنی محفل دے جو بندے حاضر باش ہیت اوہ
بیت جو ہما کریو جو اوہنا ہور سبھے ہمراہی

آپ محمد شعر اشعاری دسے لکھ نہ دائیں،
وانگ توریت انجیلاں ہندی ہوگ نزول شتابی
شائد ایہہ مبالغہ کرکے پاس اساں لے آوے
ایڈ لطائف رحمت برکت اوس شخص تے ہوئی
ایس طرح دی جوڑ اگر آنت سورۃ کر و دائی
مثل اندی اک سورۃ سیرت وسو تال بھلے
جے کر سنجے تسیں تمامی لازم شان آدائی
نیہں حال جو گذرے جالے سورۃ اوس عنوانوں
شاعر ہو سخطیباں تائیں مدد گار رسیناؤ
جے سبھے تادو سالوں سورۃ مثل مصفائی

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا وَلَنْ تَفْعَلُوْا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِیْ وَقُوْدُهَا النَّاسُ

پس اگر نہ کروگے تم اور ہرگز نہ کروگے تم پس ڈرو اس آگ سے جو ایندھن اسکا آدمی ہیں
پھر اگر ایسا نہ کروگے اور ہرگز نہ کر سکوگے تو اس آگ سے ڈرو جس کا ایندھن آدمی

وَالْحِجَارَةُ ۚ اُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِيْنَ ○

اور پتھر تیار کی گئی ہے واسطے کافروں کے
اور پتھر ہیں جو کافروں کے لیے تیار کی گئی ہے۔

بیان پھر اگر تم ایسا نہ کر سکو اور ہرگز کبھی ممکن بھی نہیں ہے کہ تم ایسا کر سکو تو اس آگ سے ڈرو جس کا ایندھن آدمی اور پتھر ہیں ان لوگوں کے لئے جو قرآن پاک کے منکر ہیں تیار ہے

ایس طرح تسیں کر دسکو ہرگز ممکن ناہیں،
سورۃ مثل قرآن بناون ملکہ مالک سائیں

مخلوقوں نہیں تاب کسے نوں خود مولا فرماوے
ایہہ عذاب خواری والا منکر جو ستـــرا نوں
انہاں دے دل پتھر ہوئے سنگ دلاں تھوں کہاون
پتھر وچ در گڑے جاون آگ جدکار لگاوے
اینج آگ منافق دا دل پتھر وانگ سناون
تاے پوجا کرن انہاں دی کر معبود جہاں نوں
خادم نوں مخدوم بنا کے پھر معبود ٹھہرایا
پاک رسول حبیب خدا دا منکر نوں مغروری
چھڈ دتو نے حق خدا نوں پتھر ایہدے پوجاری
ادب تعظیم ولی دی قبر سجدہ ہوندا ناہیں
حضرت عیسیٰ اتے عزیر سورملک آسمانی
حضرت آدمؑ اگے اوتھاں سجدہ کیتا سانی
پھر تعظیموں بت نہ بنیا بلکے رحمت پائی
وانگ شیطانے اوہنوں خالی پاسی بدلہ خاری
سورہ تسیں بناون اندر جے کر مشکل جانو
اس دی شدت کثرت جھڑی کی بیان او لایا
گندھک دے یا دنیا اندر جو معبود بناسے
کیتی اگ تیار الٰہی کارن منکر عاقی
یا پھر جہاں وانگ منافق اکڑ ولیں مکائیں
نذر نیاز اوہناں دی دتے لوکاں سکھ بنائیاں
یا دا لفظ نما یکارن منکر شرک بنائی نا
نقش بکا تا فنائی الشیخوں صورت پوجا بولی
سبھے گلاں عاجز بندہ کن کن نہیں سناندا
اوہناں فیض حضوری پاکے دین اسلام پھیلایا
جس نوں کوئی اعتراض جوابوں ہووے طلب ضروری

آگ تسیں ڈرنا بالن جیہدا انساں پتھر آوے
کیتی نار تیار الٰہی جھڑے دور ایہناں نوں
پاک کلام خدا دی کولوں جے انکار بنیدن
گندھک دی اوہ شعلوں پتھر سخت عذاب کھاوو
وچ دیاں پتھر گڑے جیہدم موذی سار جلاون
تاں آج بالن بنے اخیری منکر سوچ دھیانوں
اسدا بدلہ بالن دوزخ جیہڑا انہاں دے آیا
نار عذاب انہاں دی کارن ڈبلے جان ضروری
پتھر کافر وچ آزاراں پاروں کفر بیماری
بلکہ اوس ادب دے پاروں نقل کرے پرستارئیں
تاں پھر داخل اس زمرے وچ کیتے کم زیانی
شیطاناں منکر وچ عذاباں وچ تا رد الٰہی
جس نے غیر معبود ٹھہرائی اوگمراہ ہوائی
اسے نار جہنم اندر رہسی عمراں ساری
نار جہنم تسیں پھر بچنا غور کرو انسانو
پتھر انس اوہدا بنے بالن قول قرآن سُنایا
اندر دوزخ جل بل جاون بدبو سخت ستاوے
جھڑے صورا تے قرآنوں ناہ ہوئے اتفاقی
قبر ولی دا ادب نہ کیتا پوجا بت ٹھہرائی
رشوت دی تشبیہ بنا کے نقصاں نہیں اٹھائیاں
مرشد دی جو بیعت مقدس پیر پرست لکھائی
سبھے گلاں من گھڑ کہیاں بے عقلاں دی ڈولی
کیوں جے خاص محمد وال آتے شکوے شرک دکھاندا
اس مورکھ نے شرک بنائی شیطاناں راہ کھلایا
چھوٹیاں جلد اندر جاسکے جو فصاحت منظوری

ہوی وچہ تفسیر پنجابی جو لکھــــا حلوائی ،،
اہل سنت اکرام بزرگوں کامل پیر پیـــارا ،
دسے شرک تکھیڑ تمامی یارو علم توحید والا ،
دسے حوالے کتباں وچوں عین جواب سنائے
پس میاں ڈر پاک الیو چھوڑ حرص دی پوجا
سرور عالم ختم الانبیــاء ہے حبیب الٰہی ،
دوویں یار پیـــار کمالی اک معبود پچھـــانی
اسد کا شان مراتب وچوں رب ہی ہور نہ جانے
یار اصحاب شہید مقرب عــالم اہل صفــائی
جس نے اوس حبیب خدا دی تابعــداری پائی
اونہاں ندے حق اللہ مالک ایس طرح فرمائے

سبھ جواب مکمل طلسن عاجز خبر سنائی ،،
عقدے حل تمام بنائے جانے عالم سارا
مسئلے سبھے کھول سنائے پاک قرآن مجیدوں
لوڑ نہیں ہن عاجز تائیں فتوے سچ لگائے
اکو واحد ذات ربانی نا کوئی اس بن دوجا
ظــاہر باطن تکن ہارا لیعہ آہے یکتـــائی
دوجا عبد رسالت پاروں قاب قوسین ٹھکانی
ظــاہر اللہ عبد بنایا باطن آپ پچھانے
غوث قطب ابدال اماماں شان حضوروں پائی
ولی ولایت ذاکر مالک بخشی شان سوائی
غوث غــلامی احمد جیہڑا تابعــدار کہاوے

وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا
اور خوشخبری دے ان لوگوں کو کہ ایمان لائے اور کام کیے اچھے یہ کہ واسطے ان کے بہشتیں ہیں چلتی
خوشخبری دے ان کو جو ایمان لائے اور نیک کام کئے یہ کہ ان کے واسطے باغ ہیں جن کے نیچے
الْاَنْهٰرُ ؕ كُلَّمَا رُزِقُوْا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا ۙ قَالُوْا هٰذَا الَّذِيْ رُزِقْنَا
ہیں نیچے ان کے سے نہریں جب دیئے جاوینگے اس میں میووں سے رزق کہیں گے یہ وہ
نہریں بہتی ہیں جب وہاں کا کوئی پھل کھانے کو دیئے جائیں تو کہیں گے یہ تو وہی ہے جو ہم کو
مِنْ قَبْلُ وَاُتُوْا بِهٖ مُتَشَابِهًا ؕ وَلَهُمْ فِيْهَآ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ
چیز ہے دیئے گئے تھے ہم پہلے اس سے اور لائے جاویں گے متشابہ ایک دوسرے کے ساتھ، اور واسطے
پہلے ملا تھا اور ان کے پاس ایک ہی طرح پھل لائے جائینگے اور وہاں ان کے لئے ستھری
وَّهُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝
ان کے بی بیاں ہیں ستھری اور وہ بیچ ان کے ہمیشہ رہنے والے
عورتیں ہوں گی، اور وہ ہمیشہ وہاں رہینگے ؀

بیان اے حبیب خوشخبری سنا ان لوگوں کو جو سچے دل سے قرآن پاک پر ایمان لائے
اور اسکے مطابق نیک کام بجا لائے تحقیق واسطے ان کے ایسے سدا بہار جنت ہیں جنکے
نیچے ہمیشہ نہریں چلتی ہیں جنتیوں کو جب کوئی میوہ کھانے کو دیا جائیگا تو کہینگے وہی ہے
جو پہلے ہم کھا چکے ہیں انکو جو میوے ملیں گے وہ ایک ہی شکل شباہت کے ہونگے اور
جنت کے اندر پاک عورتیں ان کو ملیں گی اور جنت میں ہمیشہ آباد رہیں گے

خوشخبری دے لوکاں تائیں اے حبیب ربانے
دلوں زباں ایمان والے صالح عمل کماون
غوث قطب ابدال حضوری سیت بزرگ قبولی
سدا وہاندے ہور نبی وی تھیں امید بناون
تاں پھر جنت باغ بہاراں وسی مالک سائیں
پھل میوے پھر رزق خوراکوں ملسی باجھ تہاں تائیں
آکھن اوسنوں کھادا ہویا ذائقہ جانن ہارے
پاک معطر اطہر اوتھے بی بیاں سجنے سائیں
سدا وہاندی جگہ بنائی جنت باغ بہاری
سدا نسوں مخالف اتے جس نے کفر کمایا
اد پھر رستہ ال کھلوتے ڈوبے کیتیں مغروری
لذت نفس حرص دے مگرے ایہہ جہان بھلائے
اطہر حور ازواج ملن دا اللہ عہد پکایا
پاک قرآن گواہی سنکے کیتا عمل نہ کائی
دان ایمان جنت دے ماکھوں دتا بخش الٰہی
معرفت اے شریعت والے میوے رنگ صفائی

جنہاں پاک نبوت اتے سچ یقین لیا نے
یار اصحاب امام شہیداں رستہ سدھا پاون
جانے یار اکرام بزرگی حق کتاب رسولی
اہل سنت دے اندر رہ کے سرور شاد رکھاون
نہراں نیچے وگن ہر دم سدا اوتھے آئیں
ہک شکل شباہت رنگوں فرق دسے کجھ نائیں
پر جاں کھاون لذت کھری عیش مناون ہائے
حوراں یا پھر صالح جنتی جنہاں نیک ادائیں
ایہہ خوشخبری پاک نبی نیں وچ قرآن اتاری
یا پھر وچ عذاب منافق جو بیشکی اکھوایا
شیطاں وچ فریب دیائے لیتی جگ نے طوری
جنت باغ تے میوے نہراں سچے دلوں اٹھائے
عاق حضوری نہیں منظوری عین بیان سنایا
مفت نعمت قدر نہ پایا فرقے ستے ہوائی
لا در حقت توحید اپنی دا کھیتی دل دی جانی
ہو حقیقت تے طریقت سن توں اہل صفائی

ذکر اذکار نفی اثباتوں صاحب عمل کمائی — وانگ قصوری پھل فقر دا کھاوے حلق غذائی
ونیاں اوتھے لیں میوے نوں کھادا اہل حضوراں — اوتھے بھی اوہ حاصل ہو رہ پاک ایمانوں نوراں
دیکھیا اوہ تحفل ذکر اذکاری طوبیٰ دی شتوائی — قلب چکر نیں ذکر نرالے صاحب آکھ سنائی
پہلاں بھی ہیں کھادا ہویا پر اوہ لذت وکھری — سرور تحت اتے اقبالی نقش مقابل سکری
وجد سرور جلالت جوشوں لذت رنگ برنگی — صاحب اتے عین محبت نال حوراں دے سنگی
سدا بہار اتے ایہہ ورثہ طیب نیکو کاراں — پیر جے غوث غلامی اندر گردن رکھی یاراں
عاق اوہدے نوں ایس باغوں اللہ دور ہٹاوے — یا غوث المدد بھلاوں جہڑا شرک بناوے
اوہ بھی ہے جہنم اندر وانگ صنعان گزارا — طوبیٰ نور وصراون والی جس دا عالم سارا
اٹھ بہشت اللہ مالک سدا بہار بنائے — نیلے سبز جے نہراں تلے رنگ برنگی سائے
نیں جنت فردوس خدا دے جگہ کمائی بنائی — دوجا جنت عدن بنا کے رونق زیب سجائی
تیجا جنت الماوی چوتھیاں کارن نیکو کاراں — دار الخلد تے دار السلاموں واہ واہ عجیب بہاراں
دار المقام مقام نرالا یا علیین نظارے — اٹھواں جنت جیہاں نعیمی شاناں بزرگی بھائے
جہڑیاں حوراں ملن اوہناں نوں پاک بنائیاں گلاں — بول براز تے حیض نفاسوں ستھری صاف بناون
صاف اخلاق تمام صفائی بدر جمیل نہ کالی — نک رطوبت خون مغلظ نہیں اوہناں نوں بھالی
جس جس چیزوں نفرت آوے پاک تماموں بھالی — رحمت فضل بہار ہمیشہ جنت وچ پچھانی
شہد شراب طہورا نالے شیروں صادر نہراں — پانی دی بھی نہر کمائی کر وسنے جنتی سیراں
چارے یار ہوون گے ساقی جہڑے اہل شریعت — ڈیلے چارے عیش بہاراں لٹن نور حقیقت
قادری چشتی نقشبندی دا ہوسی شامل ہویا — سہروردی بھی شامل جیہڑے خود حضرت فرمایا
جہڑے منکر اہل ہوائی پیر پرست بناون — بہت بزرگاں کر انکاری نہیں طریقت پاون
نیں میاں ایہہ چارے رستے مرشد کول پچاون — چارے یار محمد والے فقر دل فیض دواون
پھڑ لے پیر اوہناں دے وچوں جو دل منے تیرا — اہل سنت دے اندر چلیں فقر پیغام ایہہ میرا
جنت حور قصور تیرے لئی وقف بناوے سائیں — تابعداری پاک نبی دی کتیں سچے نخرے پائیں
موج بہاراں رہن ہمیشہ موجاں مان کمالی — سوچ انساناں انعام خدائی ونڈے دنیا خالی
ہین ونڈدا اوہ پاک حضوری صاحب اہل ولایت — نیک انعام اوہناں دی قسمت جنہاں اہل ہدایت
زندہ فوت برابر جیہی بخشش نور سعادت — اللہ دے احکام سناون ہر دم وچ عبادت

لہ طوبیٰ - نیک (درخت)

إِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيِٓي أَنْ يَّضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوْضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِيْنَ

تحقیق اللہ نہیں شرماتا یہ کہ بیان کرے مثال کوئی سی مچھر کی پھر جو اوپر اس کے ہے پس جو لوگ

بیشک خدا مچھر کی یا اس سے اوپر شئے کی مثال بیان کرنے سے نہیں شرماتا پھر وہ جو

اٰمَنُوْا فَيَعْلَمُوْنَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ

ایمان لائے پس جانتے ہیں یہ کہ وہ حق ہے پروردگار انکی طرف سے

ایماندار ہیں جانتے ہیں کہ وہ ان کے رب کی طرف سے ٹھیک ہے

بیان خدا تعالیٰ جو اپنی کلام پاک میں مکھی اور مکڑی کی مثال لوگوں کے سمجھانے کیلئے بیان کی ہے اس پر اعتراض کرنیوالوں کو اسباب سے مطلع ہو جانا چاہیے کہ خدا تعالیٰ تو مچھر کی بھی مثال دینے سے نہیں شرماتا وہ تو اس سے بڑی ہیں پھر کیوں شرمائے جو لوگ ایماندار ہیں وہ یقین کر لیتے ہیں کہ واقعی یہ دلیل اور برہان ہمارے پروردگار سے ہی ہے

مچھر نال مثال خداوند وچ قرآن دکھائی
ہے مالک مخلوق تماموں جو چاہے تمثیلاں
جہڑے لوک ایمان قبول سچ اعتبار لیا دل
بیشک اللہ شرم نہ کردا نال مثال دے جہی
جد ول مچھر مکھی مکڑی مثل مثالاں پاون
چھوٹی چھوٹی چیزاں سندی دے مثال سنائی
جہڑے لوک ایمان لیائے جانن سچ گوائی
کہن درست مثال خدائی جانن حق ضروری
اک تفسیر مبارک اندر ایویں لکھیا یاوے
میوے باغ بہار جو مولا نال مثال گوائی

مکھی مکڑی اتھیں وڈیاں کیوں اوہ تھے شرمائی
دے سکدا برہان اوہناں تھیں سمجھن لئی ولیلاں
آکھن نازل رب ولوں تھیں نہیں اعتراض کھلون
پرواہ نائیں اوس خالق نوں آیت دسے ایہی
تشبیہاں کر کہیں خداوند تمثیلاں آون
نال مچھر سبھ تھیں چھوٹا دسی پیش گوائی
آکھن بیشک اللہ مالک ایہہ کلام لیائی
پاک قرآن کتاب مقدس وچ حق سمجھن پوری
سچے ذکر بہشت سندا اور قصوروں آوے
کی لائق ایہہ پاک جنت وچ جتھے عجب صفائی

جے دیدار الٰہی والا اوس مقام حضوروں
تا پھر اللہ حق تعالے بَعُوضَۃً فرمایا
وجہ بہشت حور قصوراں جو اللہ فرماوے
جسمانی چیزاں دی اوتھے کی ضرورت آئی
نہیں شرماندا ایسی گلوں مولا مالک سائیں
دنیا اندر بھی کہ جوڑا آدم کھیل بنایا
دوہاں دی دنیا اندر جو انصاف قبولی،
مومن لوکی قول ربانا برحق من کھلودن،
منکر تے دل کفر بیماری لکھاں عذر بناون
آئت پیش حضوروں نازل صاف بیان دلاوے

کی پھر لازم ذکر اوتھائیں بابت حور قصوروں
نعما جنت اسدا مطلب وجہ ضروری پایا
جاہل اعتراض بناون کافر طعن لگائے
تا پھر اللہ پاک قرانوں دلی آکھ گوائی
شان قدوس اوہدی نوں دھبہ کجھ لگدا نائیں
جہاں حق انصاف پچھاتاں آج بھی شان سوایا
اسدے بدلے نیڑ نزدیکی اج اقرار وصولی
جو پیغام رسول لیاندا استھیں عاق نہ ہوون
اونہاں تے حق اللہ مالک ایس طرح فرماون
محمد اسمٰعیل نماناں کر تفسیر دکھاوے

وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَيَقُوْلُوْنَ مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهٖ
اور جو لوگ کہ کافر ہوئے پس کہتے ہیں کیا چاہا ہے اللہ نے ساتھ اس کے مثال لانا گمراہ کرتا ہے ساتھ اس کے
لیکن جو کافر ہیں سو کہتے ہیں کہ اللہ کو ایسی مثال سے کیا غرض تھی بہتیروں کو اس سے گمراہ کرتا بہتیروں کو اس سے
كَثِيْرًا وَّيَهْدِيْ بِهٖ كَثِيْرًا ۭ وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ اِلَّا الْفٰسِقِيْنَ ۝
بہتوں کو راہ دکھاتا ہے ساتھ اس کے بہتوں کو نہیں گمراہ کرتا ساتھ اس کے مگر فاسقوں کو۔
ہدایت کرتا ہے اور صرف فاسق بدکار نافرمان لوگوں کو ہی اس سے گمراہ کرتا ہے۔

بیان جو لوگ منکر ہیں وہ اس طرح کہتے ہیں خدا تعالیٰ کو اس مثال کے بیان کرنے سے کونسی غرض اٹکی ہے اس کی باتوں سے اللہ تعالیٰ بہتیروں کو گمراہ کرتا ہے اور بہتیروں کو ہدایت دیتا ہے۔ خداوند کریم کسی کو گمراہ نہیں کرتا مگر جو ان کے اپنے ہی فسق فجور اور حکم عدولی کی عادت کی وجہ سے جو فاسق ہیں۔

کافر لوک جو دو رنگیاں گلاں ایتھوں ایہہ سناون
کیہڑی غرض جو اللہ مالک ایہہ مثال اولاون

بھتے دکاں راہ گمراہی آپ خرید کرایا
بجد جھیڑے راہ ہدایت بجھ توحید دکھایا

اللہ نہیں گمراہ بنایا ہرگز کسے تائیں،
پر اوہ اپنے فسق فجور دل لے گئے طرف گرائیں

حکم عدولی اسدی کر کے حداں توڑ گرائیاں
نفس سوار ہویا سر اتے ہوشاں تد دل بھلائیاں

کفر نفاق مرض دے یاروں پئے اعتراض بناندے
شمع ہدایت فیض نہ دیندی ہر دم کفر کماندے

حجت بازی پکڑ ہزاراں نال کلام ربانی،
آپ خرید لئی گمراہی پھڑیا راہ شیطانی

بھتے نال مثال انہی بھٹے راہ سدھاوے
بھتے نیک عقائد یاروں طرف ہدایت آئے

پر جو منکر اہل ہوائی ہوئے عاق حضوروں
اوہ ہی ہو گمراہ سدھائے اپنے پاپ قصوروں

نوری نہیں خداوند عالم کوئی مرد بناوے
بھلکے جس نے امر توڑے اوسنوں پکڑ دیاوے

جھیڑے عجز اتے مسکینی لے اوہدے در آئے
چھوڑ غرور تکبر دتا راہ ہدایت پائے

جنہاں کفر نفاق دکھایا لئی اوہناں گمراہی
نیت سیتی ایہ ہمیشہ صاف حدیث گواہی

دلی ارادے ویکھن والا تکے ہر ہر جائی
ازلوں علم علیم محیطوں خوب مہارت پائی

نہیں مجبور کسے نوں کرواے کھلیاں تمثیلاں
نیکی دے وچ راضی ہوندا لوے اجر جمیلاں

بدیاں اندر ویکھ نہ سکے پیاک نظر تہاروں،
قرب دے در آون والا سجدہ لوے غفاردل

پر جو ہو مغرور حیاتوں اکثر خان کہاوے
پکڑ لوے تاں اکڑ اسیدی جاندی نظر نہ آئے

مومن ذات قدیر الہیل ڈر ڈر وقت گزاریں
مثل مثال اوہدی دے اتے انگل نہ لپاریں

مکڑی مکھی مچھر سندے سکے تمثیلاں
مومن دا عقائد بھٹے چھوڑے کل دلیلاں

کافر حجت باز کہاوے تاں گمراہی پاوے
نجدی غیر مقلد تائیں کون یقین تھاوے

جنہاں دے دل مرض نفاقی کون علاج بنائے
اہل سنت دی سنن تائیں رب قہار چڑھاوے

حلوائی دے دانگوں بھاویں لکھاں شمع جگائیے
منکر شان اوہدی دا منکر وچہ گمراہی پائیے

جیسے سو وقت معراج محمد اودنی وچہ جائے
جام جیہڑی دے تیجے سورج مار نظری آوے

جے سو میراں یاریں رسیں بیڑی بنے لاوے
یاغوث المدد پکار ندا نوں منکر شرک بناوے

بھتے راہ گمراہی اندر دوڑ شتابی جاون
بھتے حب حبیب اوہدی تھیں فقر خزانے پاون

الَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللّٰهُ بِهِ

جو لوگ کہ توڑتے ہیں قول اللہ کا پیچھے مضبوطی اس کی کے اور کاٹتے ہیں امر اللہ کے ساتھ

جو خدا کا عہد پکا باندھنے کے بعد توڑتے ہیں اور جس کو جوڑنے کا حکم اللہ نے دیا ہے اس کو

أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

اس کے یہ کہ ملایا جاوے اور بگاڑ کرتے ہیں بیچ زمین کے یہ لوگ وہی ہیں ٹوٹا پانے والے

توڑتے ہیں اور ملک میں فساد مچاتے ہیں وہی نقصان اٹھانے والے ہیں۔

بیان جن کا یہ حال ہوتا ہے کہ اللہ کا عہد یعنی شریعت جو کہ ایک مضبوط دلیلوں اور برہانوں کے ساتھ ہے واضح کرنے کے بعد توڑتے ہیں جو احکام خدا کے مطابق جوڑنے تھے ان کو وہ قطع کرتے ہیں بلکہ خدا تعالیٰ کے قولوں کے خلاف زندگی گزارتے ہیں یعنی لوگ زمین میں خرابی فساد مچاتے ہیں اور یہی نقصان اور خسارے میں ہیں۔

جنہاں لوکاں عہد توڑ دیے کیتی حکم عدولی
جہڑی نال براہاں دلیلاں سی انعام الٰہی
واضح طور بتائے جاون پھر بھی عاق تہاری
کردے الٹ بگاڑ ہمیشہ اندر پاک زمینے
الٹ نا شریعت والا چلے مگر شیطاں دے

حق مضبوط شریعت والی دتی چھوڑ اصولی
اُس دے ہو مخالف چلے پھڑیا راہ ہوائی
جیہڑے وصل بتایا جاوے قطع کرن یکباری
گھاٹے اندر خسارے اندر پا رہوں کم کمینے
نفع نہ پایا اینہاں اوہ تے کر بیٹھے نقصانے

قول خدائی توڑن والے ہو گئے عاق حضوری
جے تکھو مال اولاد حکومت اندر کسر ضروری
